

Sisällysluettelo

Alkusanat	3
Alueelliset kehitysnäkymät Suomessa kevällä 1993	5
Uudenmaan lääni	10
Turun ja Porin lääni	12
Hämeen lääni	14
Kymen lääni	16
Mikkelin lääni	18
Pohjois-Karjalan lääni	20
Kuopion lääni	22
Keski-Suomen lääni	24
Vaasan lääni	26
Oulun lääni	28
Lapin lääni	30
Ahvenanmaan maakunta	32
Sammandrag länsvis	34
Lomake	38

Innehållsförteckning

Förord	3
Utsikter för utvecklingen inom olika regioner i Finland våren 1993	5
Nylands län	10
Åbo och Björneborgs län	12
Tavastehus län	14
Kymmene län	16
St Michels län	18
Norra Karelen län	20
Kuopio län	22
Mellersta Finlands län	24
Vasa län	26
Uleåborgs län	28
Lapplands län	30
Landskapet Åland	32
Sammandrag länsvis	34
Frågeformulär	38

Kuviot ja taulukot: Tilastokeskus
Raportin tekstiosuus: Sisäasiainministeriö,
Markku Nissinen

Figurer och tabeller: Statistikcentralen
Text: Inrikesministeriet,
Markku Nissinen

Alkusanat

Aluebarometri 1:1993 on sisäasiainministeriön, Suomen Kaupunkiliiton, Suomen Kunnallisiiton ja Finlands svenska kommunförbundin kaksi kertaa vuodessa tehtävä kysely. Kyselyn suorittaa Tilastokeskus.

Aluebarometri mittaa maan eri osien kehityksessä odotettavissa olevia muutoksia - 'paineen' vaihtelua. Vastaukset perustuvat kuntien virka- ja luottamushenkilöiden henkilökohtaisiin näkemyksiin ja tietoihin. Aluebarometrin mitauskertoja on kertynyt neljä: syksy 1991, kevät 1992, syksy 1992 ja kevät 1993. Aluebarometrissa on saatavissa erillinen taulukkoraportti ja otantamenetelmäraportti.

Tutkimusmenetelmä

Kyselyyn vastaajat on valittu otantamenetelmällä. Perusjoukon muodostavat kaikki Suomen kunnanjohtajat, kunnanvaltuuston puheenjohtajat, kunnanhallituksen puheenjohtajat, elinkeinoasiamiehet ja suunnittelusihteerit. Suurimmissa kaupungeissa (20 kpl) perusjoukkoon kuuluvat edellisten lisäksi myös apulaiskaupunginjohtajat, kunnanvaltuuston I ja II varapuheenjohtajat sekä kunnanhallituksen I ja II varapuheenjohtajat. Otanta ottaa huomioon niin alueelliset kuin kunnan sisäiset mielipide-erot. Kaksiasteisellä (kunta/virkamies) ryväsoitannalla molemmilla tasoilla yksinkertaista satunnaisotantaa käyttäen kysely lähetettiin 840 em. nimikkeen haltijalle. Kyselyn vastausprosentti oli 84,8 %.

Kaikilla kunnilla on korostuskertoimet, joilla vastausmäärien vaihtelu kuntien välillä on eliminoitu. Jokainen kunta on täten samanarvoinen barometrissa.

Alueluokitukset

Maan eri osien kehityksessä odotettavissa olevia muutoksia tarkastellaan 7-luokkaisella kuntatyyppittelyllä (s. 40) ja läänijaolla. Läänitasolla kunnat jaetaan raportissa keskusaluekuntiin ja muihin kuntiin (ks. läänikartat).

Kysymykset ja saldoluovut

Aluebarometrissa 1:1993 tiedustellaan kunnan kehitystä yleensä ulottuvuudella suurempi - yhtä suuri - pienempi, jolloin kyse on oleellisista muutoksista. Kysymykset koskevat kuluvaan vuoteen verrattuna tai seuraavaan vuoteen verrattuna. Kuviot esittävät saldoluovuja, jotka lasketaan suurempi ja pienempi vastausten prosentiosuuksien erotuksena. Kysymykset luokitukseensa löytyvät aluebarometrin viimeistä edellistä sivulta.

Förord

Regionbarometern 1:1993 är en förfrågan som inrikesministeriet, Finlands Stadsförbund, Suomen kunnallisiitto och Finlands svenska kommunförbund gör tillsammans två gånger om året. Förfrågan utförs av Statistikcentralen.

Regionbarometern mäter de förändringar i utvecklingen som väntas i olika delar av landet. Svaren bygger på de kommunala tjänstemännens och de förtroendevaldas personliga uppfattningar och kännedom om sin kommun. Mätningar för Regionbarometern har hittills gjorts fyra gånger: hösten 1991, våren 1992, hösten 1992 och våren 1993. En separat tabellrapport och en rapport om urvalsmetoden finns också att få över barometern.

Undersökningsmetod

De som svarat i Regionbarometern har valts genom ett urval. Själva populationen utgörs av samtliga kommundirektörer, ordförande i kommunfullmäktige, ordförande i kommunstyrelserna, näringsgrensombudsmän och planeringssekreterare. I de största städerna (20 st.) omfattar populationen också biträdande stadsdirektörer, första och andra viceordförande i kommunfullmäktige samt första och andra viceordförande i kommunstyrelserna. Urvalsmetoden tar hänsyn till såväl regionala skillnader som olika åsikter inom kommunerna. En förfrågan skickades till sammanlagt 840 urvalspersoner som togs ut genom ett tvåstegs (kommun/tjänsteman) klusterurval, på vardera nivån med ett obundet slumpmässigt urval. Av de tillfrågade svarade 84,8 procent.

För samtliga kommuner beräknades korrigeringskoefficienter som eliminerar lokala variationer i svarsbenägenheten. Alla kommuner är således jämbördiga i barometern.

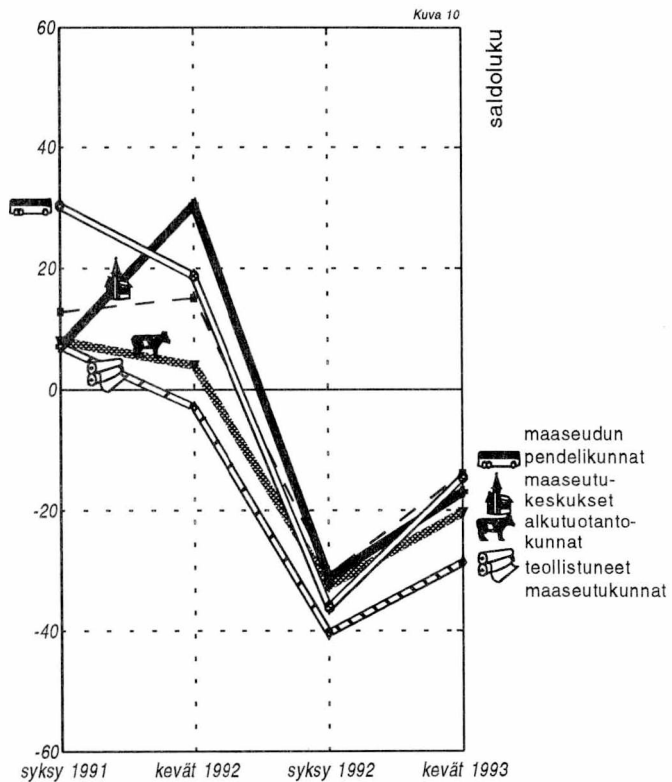
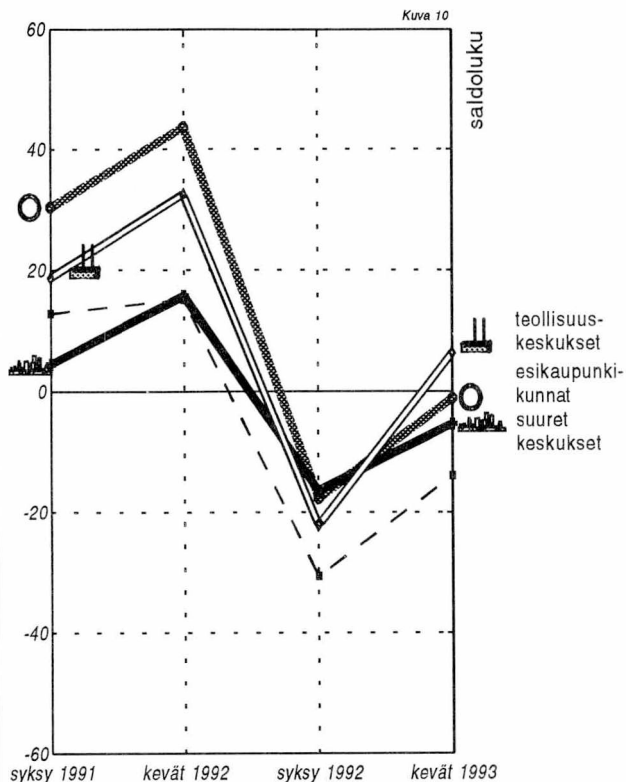
Områdesindelningar

De förändringar i utvecklingen som väntas på olika områden i landet redovisas i en 7-klassig typindelning av kommunerna i landet (s. 40) och i en länsindelning. På länsnivå delas kommunerna i centralorter med omnejd och övriga kommuner (se länskartorna).

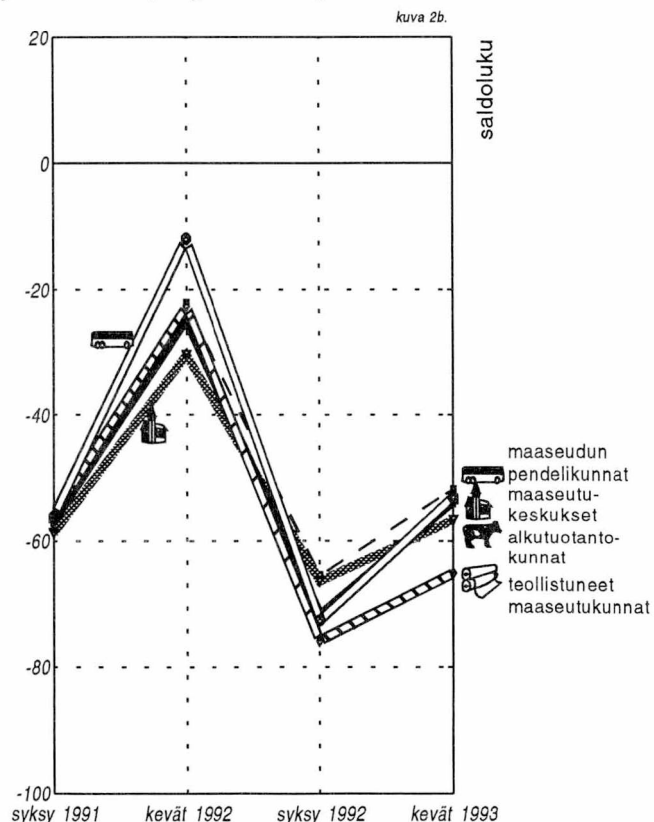
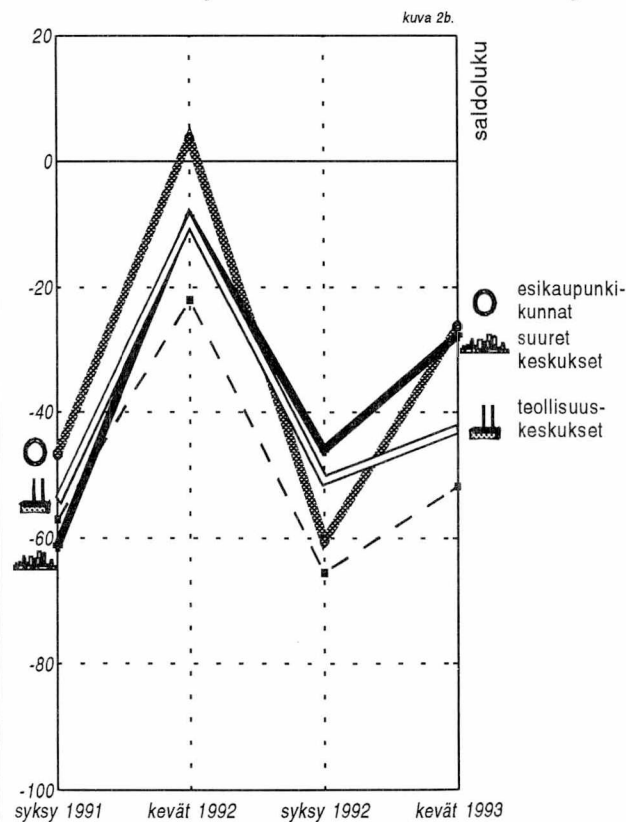
Frågorna och saldon

Regionbarometern 1:1993 pejar utvecklingen i kommunen vanligen på skalan större - lika stor - mindre och avser således betydande förändringar. Frågorna gäller innevarande år jämfört med föregående år och nästa år jämfört med innevarande år. Figuren anger de saldon som uträknas som skillnaden mellan svaren större och mindre angivna i procent. Frågeformuläret publiceras på det nästkommande uppslaget.

Tulevaisuudennäkymät (Kys. 10)

Veroäyrimäärän kehitysnäkymät (Kys. 2b)

— — — koko maa keskimäärin

Alueelliset kehitysnäkymät Suomessa keväällä 1993

Alueiden yleiset kehitysnäkymät ovat kohentuneet hieman viime syksystä. Kuntien rahoitustilanne on edelleen vaikea, joskin hieman parempi kuin viime syksynä. Työttömyys lisääntyy tänä vuonna, mutta ensi vuonna tilanteen odotetaan helpottuvan. Veroäyrin hinnankorotuspaineet eivät hellitä, koska yli puolet kunnista nostaa äyrin hintaa kahden seuraavan vuoden aikana. Kuntien veroäyrimäärän kehitys jatkuu aikaisempaa myönteisemmistä näkymistä huolimatta heikkona. Sen sijaan velkamäärän arvioidaan useissa kunnissa vähenevän. Investoinnit vähentyvät viime vuodesta, mutta vuonna 1994 huonon kehityksen uskotaan taittuvan. Erityisesti teollisuus- ja asuntorakentamisinvestointien odotetaan viriävän. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin, joskin näkemykset ovat syksystä 1991 lähtien tulleet koko ajan varovaisemmiksi. Elinkeinoelämän kehittäminen tuottaa edelleen suuria vaikeuksia.

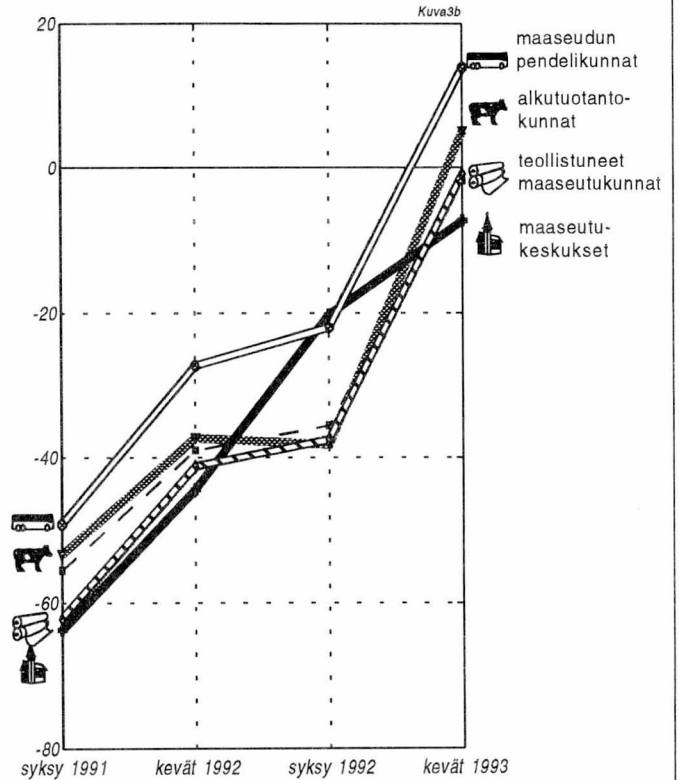
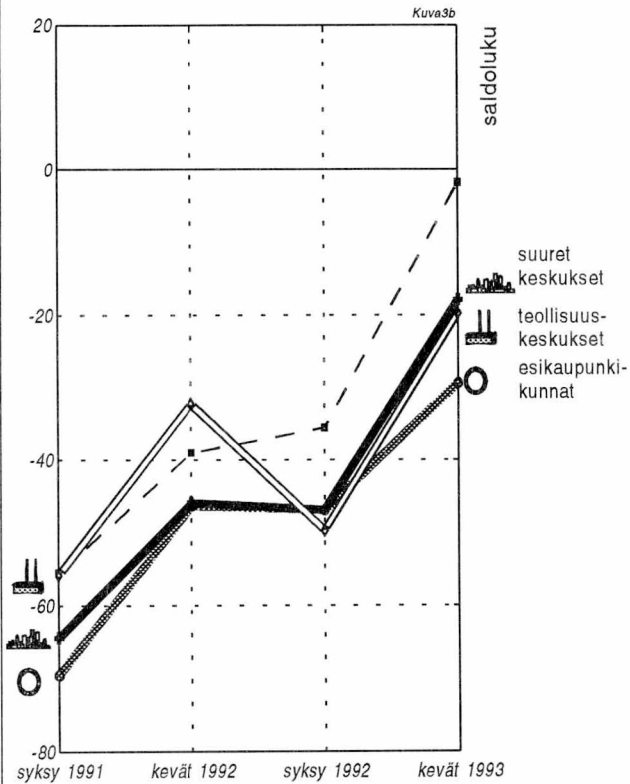
- Alueiden kehitysnäkymät ovat edelleen synkät vaikka odotukset ovat parantuneet viime syksystä. Nyt lähes puolet vastaajista arvioi kehityksen huonontuvan lähitulevaisuudessa. Teollistuneissa maaseutukunnissa, alkutuotantokunnissa ja maaseudun pendelikunnissa syksystä 1991 jatkunut heikentyvä kehitys on taittunut. Aikaisempien mittauksen tapaan parhaimmat näkymät ovat teollisuuskeskuksissa ja esikaupunkikunnissa. Niiden toiveet ovat selvästi parantuneet viime syksystä.
- Hämeen lääniä lukuunottamatta koko maassa enemmistö vastaajista ennakoii kehityksen huonontuvan. Mikkelin ja Pohjois-Karjalan lääneissä kehitysnäkymät ovat huonoimmat. Sen sijaan Keski-Suomen läänissä viime syksyn heikot odotukset ovat muuttuneet toiveikkaammiksi. Hämeen läänissä näkymät ovat parhaimmat, odotukset ovat parantuneet selvästi viime syksystä. Myös Lapin läänissä kehitysnäkymät ovat varsin valoisa lähitulevaisuudessa, kolmannes vastaajista arvioi kuntien kehityksen kohentuvan.
- Rahoitus nähdään edelleen selvästi ongelmallisimpana kunnallishallinnon sektorina, tosin näkymät ovat paremmat kuin aikaisemmissa aluebarometrin kyselyissä. Elinkeinoelämän kehittämisessä on edelleen vaikeuksia. Myös vapaa-aika-, koulutus- ja kulttuuritoimen näkymät ovat aikaisempien mittauskertojen tapaan huonot. Kuntien yhteistyössä odotukset ovat tulleet varovaisemmiksi syksystä 1991 lähtien, vaikka yhteistyön arvioidaan sujuvan edelleen hyvin. Tämän lisäksi

Utsikter för utvecklingen inom olika regioner i Finland våren 1993

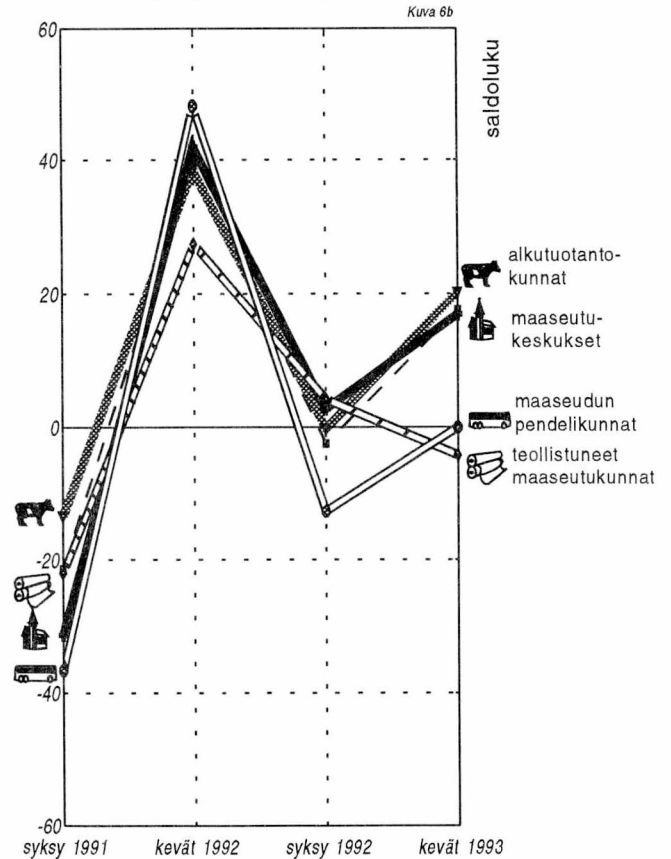
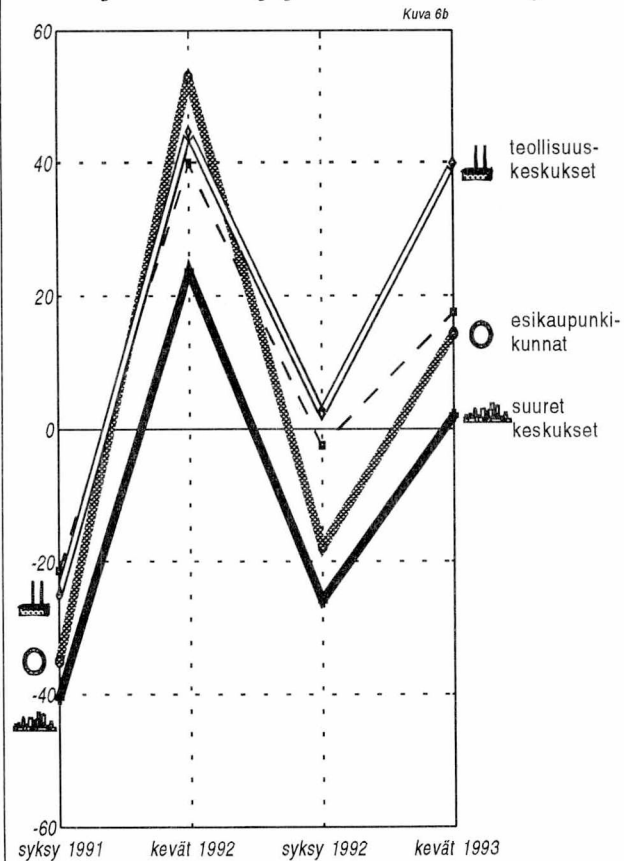
De allmänna utsikterna för utvecklingen inom de olika regionerna i landet har förbättrats något sedan hösten. Kommunernas finansiering är fortfarande i ett svårt läge om ock något bättre än förra hösten. Arbetslösheten kommer att öka i år men nästa år väntas läget vara bättre. Trycket på att höja skattörets pris finns alltså. Över hälften av kommunerna kommer att höja skattörets pris under de två närmaste åren. Trots de tidigare positiva utsikterna är utvecklingen av kommunernas skattören nu svag. Däremot uppskattas skuldbördan minska i flere kommuner. Investeringarna minskar jämfört med föregående år, men år 1994 tror man att den negativa utvecklingen vänder. Framst industri och bostadsbyggnadsinvesteringarna väntas ta fart. Samarbetet mellan kommunerna fungerar bra trots att utsikterna sedan hösten 1991 hela tiden blivit mera återhållsamma. Utvecklandet av näringslivet bereder fortfarande stora svårigheter.

- De allmänna utsikterna för den regionala utvecklingen i landet är fortfarande pessimistiska trots att förväntningarna är positivare än förra hösten. Nu väntar omkring hälften att utvecklingen försämras inom en nära framtid. Den försämrade utveckling som fortgått sedan hösten 1991 i de industrialiserade landsbygdskommunerna, i utpendlingskommunerna på landsbygden och i de kommuner som har en stark primärproduktion har nu avstannat. Liksom vid tidigare mätningar var utsikterna bäst för industrialiserade centra och förortskommuner. Förväntningarna har ökat klart i dessa.
- Majoriteten av dem som svarade i barometern förutspår att utvecklingen kommer att försämras i hela landet utom i Tavastehus län. Utvecklingsmöjligheterna är sämst i S:t Michels och i Norra Karelen län. I Mellersta Finlands län har höstens klara förväntningar förbytt i mera optimistiska. I Tavastehus län, som har de bästa utsikterna, har förväntningarna ökat klart från hösten. Också i Lapplands län är utvecklingsutsikterna för den närmaste framtiden synnerligen ljusa, en tredjedel tror att utvecklingen går mot det bättre.
- Finansieringen ses fortfarande som den mest problematiska sektorn inom kommunalförvaltningen. Utsikterna är visserligen bättre än i de tidigare barometerförfrågningarna. När det gäller utvecklandet av näringslivet förekommer ännu svårigheter. Inom fritids-, utbildnings- och kultursektorn är utsikterna, som vid tidigare mätningar, dåliga. När det gäller samarbetet

Velkamäärän kehitysnäkymät (Kys. 3b)

Työttömyyden kehitysnäkymät (Kys. 6b)

--- koko maa keskimäärin

ainoastaan asumisen ja kaavoituksen ongelmien arvioidaan olevan poistumassa, kaavoituksen näkymät ovat parantuneet selvästi viime syksystä.

- Teollisuuskeskusten ja maaseutukeskusten rahoitustilanne on vaikea. Suurissa keskuksissa tilanne nähdään aikaisempaa selvästi parempana, myös esikaupunkikunnissa näkymät ovat viime syksyistä valoisimmat. Kuntien yhteistyön edellytykset ovat huonontuneet selvästi teollistuneissa maaseutukunnissa, viime kevään parhaimmat näkymät ovat nyt vaihtuneet huonoimmiksi. Suurissa keskuksissa kuntien yhteistyö on heikentynyt syksystä 1991, myös teollisuuskeskuksissa vaikeudet ovat lisääntyneet. Sen sijaan maaseudun pendelikunnissa ja maaseutukeskuksissa kuntien yhteistyö sujuu aikaisempaa paremmin. Sosiaali- ja terveystalveluiden järjestämisen näkymiä pidetään huonoina varsinkin suurissa keskuksissa ja maaseutukeskuksissa. Elinkeinoelämän kehittäminen tuottaa edelleen vaikeuksia. Synkimpänä tilanne nähdään teollistuneissa maaseutukunnissa ja maaseutukeskuksissa. Kaikilla mittauskerroilla parhaimmat näkymät ovat olleet teollisuuskeskuksissa, esikaupunkikunnissa ja maaseudun pendelikunnissa. Koulutoimen ongelmat ovat lisääntyneet syksystä 1991 erityisesti suurissa keskuksissa ja esikaupunkikunnissa. Jälkimmäisen osalta myös kulttuuritoimen näkymät ovat synkentyneet selvästi.
- Veroäyrin hinnan korotuspaineet ovat hieman hellittäneet viime syksystä, mutta tästä huolimatta suurin osa kunnista korottaa äyrin hintaa kahden seuraavan vuoden aikana. Vastaajien arvioiden mukaan suurimmat korotuspaineet ovat maaseutukeskuksissa, alkutuotantokunnissa, maaseudun pendelikunnissa ja esikaupunkikunnissa, näissä noin 2/3 vastaajista arvioi veroäyrin hintaa korotettavan vuonna 1994 tai 1995.
- Veroäyrimäärän kehitysnäkymät ovat edelleen huonot. Teollistuneissa maaseutukunnissa veroäyrimäärän kehitys on huonointa. Myös alkutuotantokunnissa näkymät ovat erittäin heikot. Ensi vuoden kehitysnäkymät ovat parhaat suurissa keskuksissa ja esikaupunkikunnissa.
- Kunnat näyttävät karsivan reilusti velanottoaan. Viime syksynä vain noin 10 % vastaajista arvioi kuntien velkamäärän vähenevän tänä vuonna. Nyt lähes kolmannes odottaa sen supistuvan ensi vuoden aikana. Maaseutukunnissa velanottoa on syksystä 1991 pyritty vähentämään tasaisesti, ensi vuonna sen ei odoteta enää lainkaan lisääntyvän. Maaseudun pendelikunnissa lähes 40 % vastaajista uskoo velkamäärän pienentyvän ensi vuonna, myös alkutuotantokunnissa näkymät ovat tämän suuntaiset.
- Esikaupunkikunnat, suuret keskuksiset ja maaseudun pendelikunnat arvioivat asukasluvun kasvavan edelleen. Odotukset ovat pysyneet samanlaisena syksystä 1991. Ensi vuonna tilanne ei juurikaan muutu, joskin maaseudun pendelikunnissa arviot ovat hieman aikaisempaa varovaisemmat. Alkutuotantokunnissa asukasmäärän odotetaan vähentyvän. Teollisuuskeskuksissa

mellan kommunerna är förväntningarna sedan hösten 1991 försiktigare, trots att samarbetet antas fortsätta bra. Utöver detta är det bara inom boende och planering som problemen väntas minska. Utsikterna inom planering har förbättrats märkbart sedan hösten.

- Finansieringsläget är svårt i industrialiserade centra och landsbygdscentra. I stora centra bedöms utsikterna vara klart bättre än tidigare, också i förortskommuner är utsikterna ljusare än i höstas. Kommunernas samarbetsförutsättningar har försämrats märkbart i industrialiserade landsbygdskommuner. De kommuner som hade de bästa utsikterna förra våren har förbytts till de sämsta. I stora centra har kommunernas samarbete försämrats sedan hösten 1991, också i industrialiserade centra har svårigheterna ökat. Däremot har samarbetet förbättrats i utpendlingskommunerna på landsbygden och centra på landsbygden. Utsikterna för social- och hälsovårdstjänster bedöms vara dåliga i synnerhet i stora centra och centra på landsbygden. Svårigheter bereder fortfarande utvecklandet av näringslivet. Sämst är situationen i industrialiserade landsbygdskommuner och centra på landsbygden. I industrialiserade centra, förortskommuner och utpendlingskommuner på landsbygden har utsikterna varit bäst vid alla mätningar. I stora centra och förortskommuner har problemen inom skolväsendet ökat sedan hösten 1991. I förortskommuner har också utsikterna för kulturverksamhet försämrats mycket.
- Trycket på att höja skattöret har minskat något sedan hösten, men trots detta kommer de flesta kommuner att höja skattörespriset under de två närmaste åren. I centra på landsbygden, i de kommuner som har en stor primärproduktion, i utpendlingskommuner på landsbygden och i förortskommuner är trycket på skattöret starkast, här tror omkring två tredjedelar att skattöret höjs 1994 eller 1995.
- Skattöresutvecklingen är fortfarande dålig. Sämst är den i industrialiserade landsbygdskommuner. Utvecklingen inom kommuner med stark primärproduktion är också mycket svag. Utsikterna för utvecklingen är bäst i stora centra och förortskommuner.
- Kommunerna minskar kraftigt sin låntagning. Förra hösten trodde bara 10% att kommunernas skuldbörda skall minska i år. Nu väntar närmare var tredje att den skall minska nästa år. I landsbygdskommuner har man sedan 1991 försökt minska låntagningen, nästa år väntas den inte öka mera. I utpendlingskommunerna på landsbygden tror omkring 40% att skuldbördan minskar nästa år, i kommuner med en hög primärproduktion är utsikterna likartade.
- Antalet invånare förutspås fortsättningsvis öka i förortskommunerna, i stora centra och i utpendlingskommunerna på landsbygden. Dessa bedömningar har inte ändrats sedan hösten 1991. Nästa år väntas inte några stora förändringar också om uppskattningarna i utpendlingskommunerna på landsbygden är något försiktigare än tidigare. Invånarna väntas minska i kommuner som har en stor primärproduktion. Antalet invånare i

Teollisuuden, maatalouden ja asuntorakentamisen sekä kaupan ja palveluiden investointinäkömät seuraavalle vuodelle saldolukuina (kys. 8b).

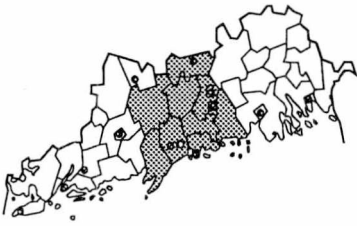
	Syksy 1991	Kevät 1992	Syksy 1992	Kevät 1993
Teollisuus				
Suuret keskuskeskukset	-44,3	18,1	-3,4	6,3
Teollisuuskeskuskeskukset	-26,0	33,8	-9,4	21,9
Esikaupunkikunnat	-23,5	21,4	-12,7	3,5
Maaseutukeskuskeskukset	-31,3	11,8	-16,1	7,3
Teollistuneet maaseutukunnat	-8,3	5,0	-6,3	-1,3
Maaseudun pendelikunnat	-11,6	1,9	-19,7	10,1
Alkutuotantokunnat	-24,9	0,6	-13,8	1,2
Yhteensä	-24,4	5,8	-13,3	5,3
Maatalous				
Suuret keskuskeskukset	-52,2	-43,0	-46,3	-35,0
Teollisuuskeskuskeskukset	-49,0	-39,6	-48,5	-35,9
Esikaupunkikunnat	-54,1	-52,4	-50,0	-49,4
Maaseutukeskuskeskukset	-69,4	-63,2	-71,5	-54,2
Teollistuneet maaseutukunnat	-52,4	-60,5	-57,9	-45,9
Maaseudun pendelikunnat	-53,3	-59,9	-76,8	-38,1
Alkutuotantokunnat	-63,2	-60,4	-57,9	-44,5
Yhteensä	-59,9	-57,4	-60,3	-42,8
Asuntorakentaminen				
Suuret keskuskeskukset	-2,8	23,4	-10,1	2,2
Teollisuuskeskuskeskukset	-18,1	22,5	-12,4	-1,8
Esikaupunkikunnat	-8,3	24,6	-5,0	23,0
Maaseutukeskuskeskukset	-39,2	4,9	-27,1	-6,7
Teollistuneet maaseutukunnat	6,3	8,7	-16,3	8,5
Maaseudun pendelikunnat	-3,1	21,3	-15,3	5,5
Alkutuotantokunnat	-9,2	10,2	-13,2	6,6
Yhteensä	-11,8	13,0	-14,5	5,6
Kauppa ja palvelut				
Suuret keskuskeskukset	-14,8	7,1	-18,9	0,7
Teollisuuskeskuskeskukset	-17,4	19,3	-29,4	-13,3
Esikaupunkikunnat	-5,6	12,4	-20,5	-8,0
Maaseutukeskuskeskukset	-31,0	-10,7	-36,5	-36,2
Teollistuneet maaseutukunnat	-38,3	-15,0	-49,1	-12,4
Maaseudun pendelikunnat	-27,2	-11,0	-36,4	-25,8
Alkutuotantokunnat	-28,5	-3,7	-27,6	-10,9
Yhteensä	-27,6	-3,0	-30,8	-13,0

asukasluku pienenee tänä vuonna, mutta ensi vuonna sen odotetaan lisääntyvän.

- Työttömyyden arvioidaan lisääntyvän tämän vuoden aikana selvästi koko maassa. Ensi vuoden näkymät ovat oleellisesti myönteisemmät, kolmasosa vastaajista uskoo työttömyyden vähentyvän. Eniten sen odotetaan supistuvan teollisuuskeskuksissa ja alkutuotantokunnissa. Teollistuneissa maaseutukunnissa ja maaseudun pendelikunnissa työttömien määrän arvioidaan ensi vuonna hieman lisääntyvän. Myös suurissa keskuksissa työttömyyskehitykseen suhtaudutaan muita varovaisemmin.
- Tänä vuonna työpaikkojen kehityksessä ei odoteta tapahtuvan suurta muutosta. Huonoimmaksi tilanne nähdään edelleen suurissa keskuksissa ja teollistuneissa maaseutukunnissa. Ensi vuonna katsotaan työpaikkojen määrän kasvavan erityisesti teollisuuskeskuksissa ja esikaupunkikunnissa. Suurissa keskuksissa ja teollistuneissa maaseutukunnissa kehitykseen arvioidaan jatkuvan heikoimpana.
- Tänä vuonna investointien odotetaan edelleen vähentyvän kaikilla toimialoilla kuten aikaisemminkin. Teollisuuden investointien odotetaan hiljalleen viriävän, selvemmin kuitenkin vasta ensi vuonna. Myös asuntorakentamisen arvioidaan käynnistyvän vuonna 1994. Maatalouden sekä kaupan ja palveluiden investoinnit vähentyvät edelleen lähivuosina.
- Teollistuneissa maaseutukunnissa investointiodotukset ovat vähäisimmät. Näissä kunnissa talouden kehittymisen kannalta tärkeiden teollisuus- ja asuntorakentamisinvestointien katsotaan vähentyvän selvästi tänä vuonna. Myös suurissa keskuksissa näkymät ovat huonot tänä vuonna. Teollisuuskeskuksissa uskotaan teollisuusinvestointien viriämiseen, kolmannes vastaajista arvioi investointien lisääntyvän tulevana vuonna. Saman suuntaisia näkemyksiä on maaseudun pendelikunnissa. Esikaupunkikunnissa asuntorakentamisen uskotaan kasvavan. Maaseutukeskusten odotukset asuntorakentamisen kehityksestä ovat olleet kaikilla mittauskerroilla huonoimmat.

industrialiseraa centra minskar i år, men väntas öka nästa år.

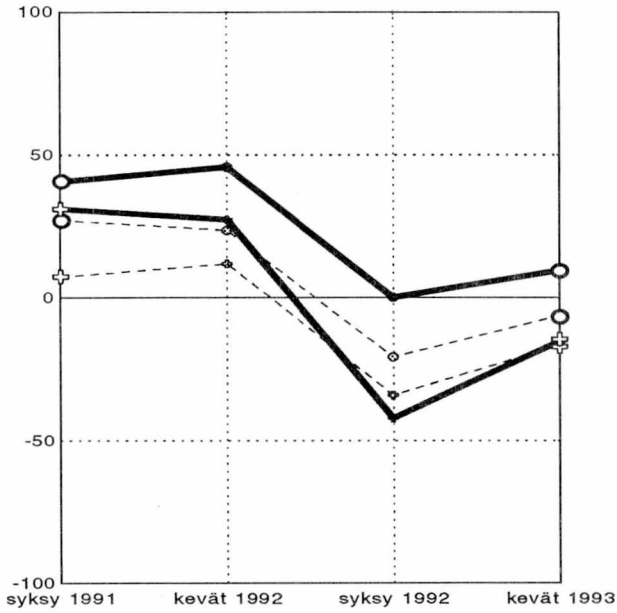
- I år väntas arbetslösheten öka i hela landet. Bedömningarna för nästa år är mycket positivare, en tredjedel tror att arbetslösheten minskar. Störst väntas minskningen vara i industrialiserade centra och i kommuner med stor primärproduktion. I industrialiserade landsbygdskommuner och utpendlingskommuner på landsbygden väntas antalet arbetslösa öka något nästa år. I de stora centra förhåller man sig försiktig till arbetslöshetsutvecklingen.
- I år väntas det inte ske någon stor förändring då det gäller antalet arbetsplatser. I stora centra och industrialiserade landsbygdskommuner är läget fortfarande sämst. Nästa år antas antalet arbetsplatser öka främst i industrialiserade centra och förortskommuner. I stora centra och industrialiserade landsbygdskommuner uppskattas utveckling vara sämre.
- Investeringsvolymen väntas i år fortsätta att sjunka inom alla näringsgrenar. Industrins investeringar väntas sakta ta fart nästa år. Också bostadsbyggandet väntas komma igång 1994. Lantbrukets och handelns investeringar fortsätter minska under de närmaste åren.
- Investeringsförväntningarna inom de industrialiserade landsbygdskommunerna är minst. Industri- och bostadsproduktionen avtar kraftigt detta år i dessa kommuner där de är viktiga för att utveckla ekonomin. Också i de stora centra är utsikterna dåliga i år. I de industrialiserade centra väntar man sig att investeringarna i industrin tar fart, en tredjedel uppskattade att investeringarna ökar nästa år. Utsikterna är likartade i utpendlingskommunerna på landsbygden. I förortskommunerna antas bostadsproduktionen öka. I landsbygdskommunerna har förväntningarna då det gäller bostadsbyggandet varit sämst vid alla mätningar.

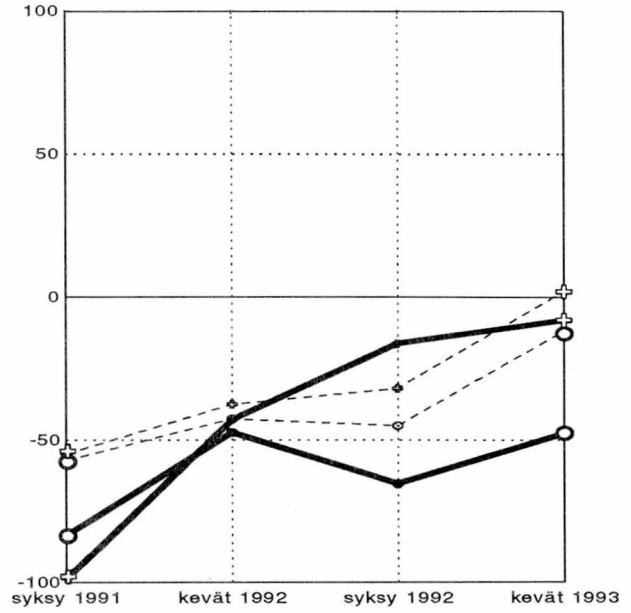
Uudenmaan lääni

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 6b)

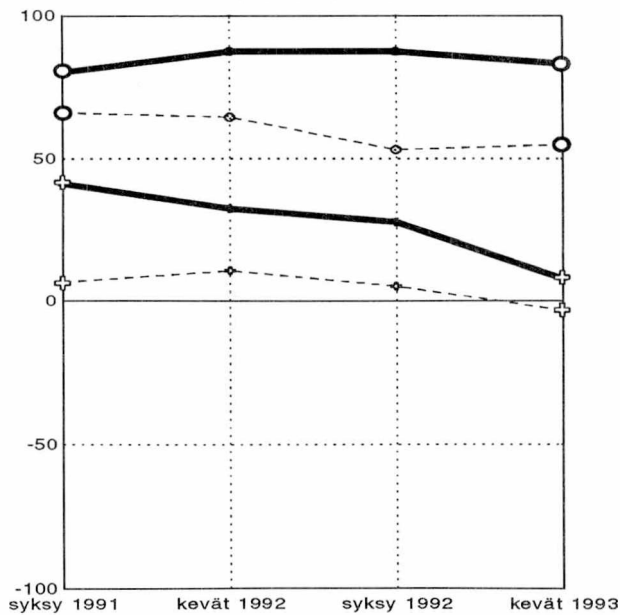
Kunnan tuleva kehitys

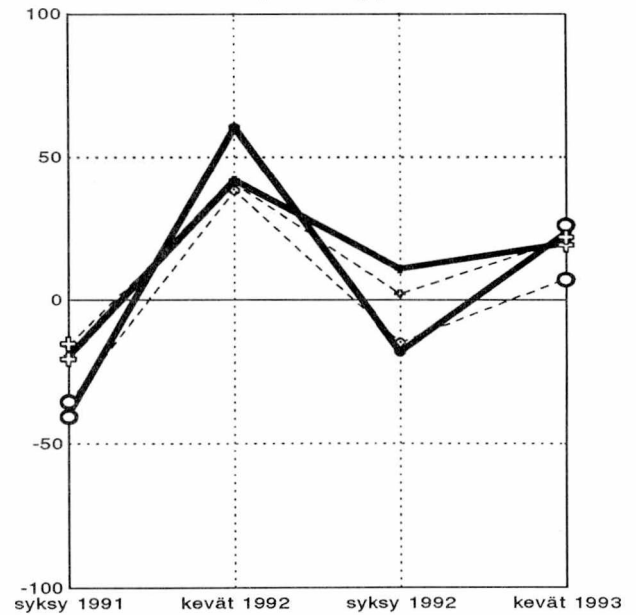
Velkamäärä

Asukasluku

Työttömyys

läänin
 keskusaluekunnat
 muut kunnat
 koko maan
 keskusaluekunnat keskimäärin
 muut kunnat keskimäärin

Uudenmaan lääni

Alueen yleiset kehitysnäkymät ovat parantuneet viime syksystä, odotukset ovat toiveikkaimmat Hämeen ja Lapin läänien jälkeen. Keskusaluekunnissa näkymät ovat edelleen muita kuntia valoisammat. Kuntien rahoitustilanne näyttää läänissä vaikeimmalta koko maassa. Veroäyrin hinnan korotukset ovat yleisiä kahden seuraavan vuoden aikana. Veroäyrimäärän kehitys heikkenee viime vuodesta, mutta ensi vuonna keskusaluekunnissa näkymät ovat huomattavasti valoisammat. Velanoton tarve on pienentynyt aikaisemmasta erityisesti keskusseutujen ulkopuolisissa kunnissa. Asukasluvun kehityksen arvioidaan pysyvän samanlaisena kuin aikaisemmin, asukasmäärä kasvaa koko läänissä nousun painottuessa keskusaluekuntiin. Työttömyyden odotetaan supistuvan vuonna 1994 koko läänissä. Investointien uskotaan viriävän teollisuudessa ja asuntorakentamisessa. Elinkeinoelämän kehittämisessä ongelmien arvellaan vähentyvän keskusseuduilla.

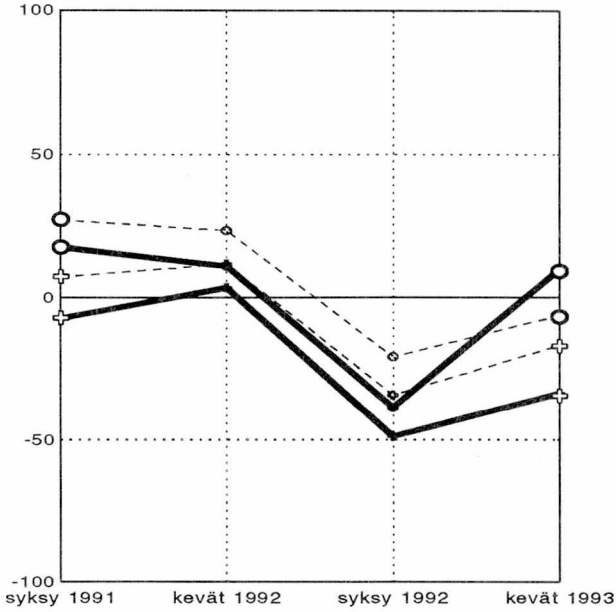
- Uudenmaan läänin kehitysnäkymät ovat parantuneet viime syksystä. Odotukset ovat kuitenkin selvästi viime keväisiä synkemmät. Vajaa puolet vastaajista arvioi kehityksen huonontuvan ja lähes 40 % uskoo tilanteen parantuvan lähitulevaisuudessa. Keskusaluekunnissa odotukset ovat myönteisemmät kuin muissa kunnissa.
- Kuntien rahoitusvaikeudet eivät helpotu kunnissa. Tilanne on huonompi kuin muualla maassa, lähes 85 % vastaajista arvioi vaikeuksien lisääntyvän tulevaisuudessa. Keskusaluekunnissa kehitys on kuitenkin parantunut viime syksystä. Keskusaluekunnissa sosiaali- ja terveystalveluiden hoitaminen tuottaa yleensä vaikeuksia, päivähoitopalveluiden järjestämisen on kuitenkin arvioitu helpottuneen syksyn -91 jälkeen. Muissa kunnissa vaikeudet ovat lisääntyneet viime vuodesta. Odotukset elinkeinoelämän kehittämisestä ovat viime syksystä paremmat keskusaluekunnissa. Muissa kunnissa ongelmat ovat lisääntyneet. Noin 40 % vastaajista arvioi vaikeuksien kasvavan koulu-, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimissa.
- Veroäyrin korotuspaineet ovat jatkuvat Uudenmaan läänin kunnissa monista tämän vuotisista korotuksista huolimatta. Vastaajien arvioiden mukaan lähes joka kolmas kunta korottaa veroäyrin hintaa vuodeksi 1994 ja saman verran seuraavalle vuodelle.
- Tänä vuonna veroäyrimäärän kehitys näyttää aikaisempia mittauksia heikommalta. Lähes kaikki vastaajat arvioivat kehityksen huonontuvan. Ensi vuonna tilanteen odotetaan parantuvan selvästi keskusaluekunnissa. Viidennes vastaajista arvioi kehityksen paranevan. Näkymät ovat parhaimmat koko maassa. Muissa kunnissa kehitys jatkuu heikkona.
- Kuntien velanoton tarve on pienentynyt keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa. Velkamäärä kasvaa tänä vuonna aikaisempaa hitaammin ja ensi vuonna tilanteen odotetaan edelleen paranevan. Sen sijaan keskusaluekunnat joutuvat edelleen ottamaan velkaa, joskin ensi vuonna tarve vähenee.
- Läänin asukasluvun suhteen näkemykset ovat samansuuntaiset kuin aikaisemmillä mittauskerroilla. Asukasluvun arvioidaan kasvavan koko läänissä, mutta nousu painottuu keskusaluekuntiin. Kasvuodotukset ovat hieman aikaisempaa varovaisemmat. Muissa kunnissa asukasluvun ei tänä eikä ensi vuonna uskota kasvavan ja ensi vuodenkin odotukset ovat pienet.
- Näkemykset työttömyyden kehityksestä ovat samanlaiset kuin syksyllä. Työttömyys kasvaa koko läänissä. Ensi vuonna tilanne parantuu. Työttömien määrän uskotaan vähentyvän. Keskusaluekunnissa ja muissa kunnissa näkymät ovat samanlaiset.
- Työpaikkojen odotetaan vähenevän samoin kuin aikaisemmin. Keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa näkymät ovat hieman keskusaluekuntia paremmat. Vuonna 1994 tilanteen arvioidaan selvästi parantuvan, työpaikkamäärä kasvaa koko läänissä. Keskusaluekunnissa kehitysnäkymät ovat muita kuntia hieman paremmat.
- Investoinnit supistuvat vielä tänä vuonna. Teollisuudessa näkymät ovat kuitenkin paremmat kuin viime syksynä arveltiin. Keskusaluekunnissa myös asuntorakentaminen supistuu useimpia muita läänejä vähemmän. Ensi vuonna investoinnit näyttävät viriävän erityisesti teollisuudessa ja asuntorakentamisessa, mutta myös kaupan ja palveluiden alalla heikko kehitys hidastuu. Teollisuusinvestoinnit lisääntyvät varsinkin keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa. Keskusalueilla supistuminen on vähäistä. Asuntorakentamisen arvioidaan lähtevän käyntiin keskusaluekunnissa, kolmasosa vastaajista arvioi investointien lisääntyvän.

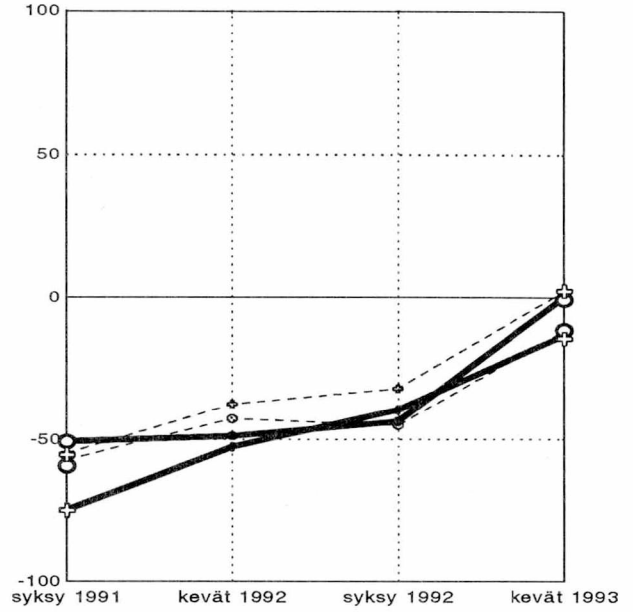
Turun ja Porin lääni

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 6b)

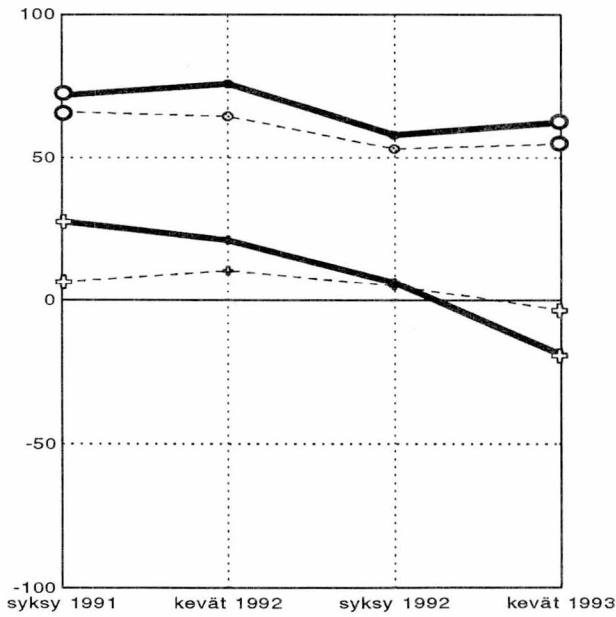
Kunnan tuleva kehitys

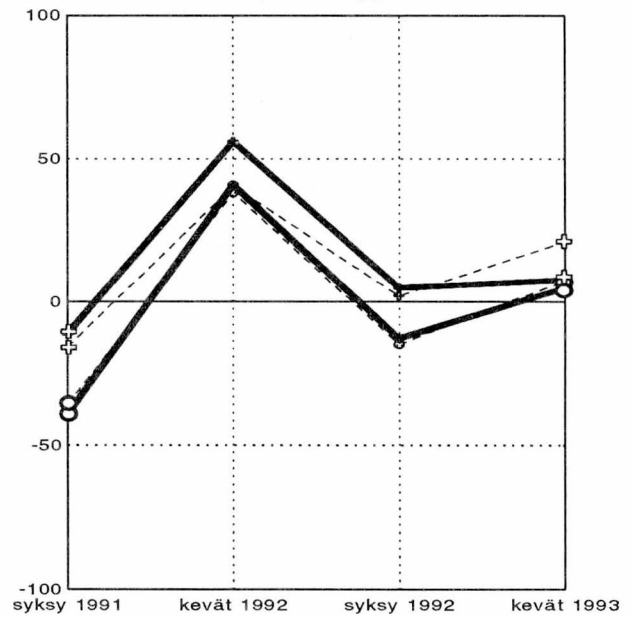
Velkamäärä

Asukasluku

Työttömyys

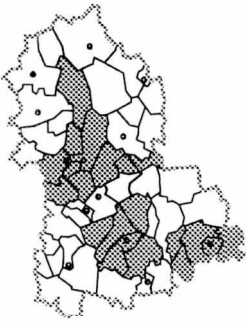

○———— lääni keskusaluekunnat
 +———— lääni muut kunnat
 ○----- koko maan keskusaluekunnat keskimäärin
 +----- koko maan muut kunnat keskimäärin

Turun ja Porin lääni

Alueen kehitysnäkymät ovat huonoimpia koko maassa. Keskusaluekuntien rahoitustilanteessa ei ole niin paljon vaikeuksia kuin muissa lääneissä. Sen sijaan kuntien yhteistyö sujuu huomommin kuin muualla maassa. Veroäyrin hinta nostetaan useissa kunnissa vuosina 1994 ja 1995. Veroäyrimäärän kehitys jatkuu heikkona, vaikka näkymät parantuvat ensi vuonna. Velkaa otetaan aikaisempia vuosia vähemmän, vuonna 1994 velkamäärä saattaa jopa supistua. Turun ja Porin läänin asukasluvun odotetaan lisääntyvän, kasvu painottuu keskusaluekuntiin. Työttömyys kasvaa vielä tänä vuonna selvästi. Teollisuusinvestointien odotetaan vieriävän ensi vuonna, erityisesti keskusaluekunnissa myös asuntorakentaminen vilkastuu tämän vuotisesta.

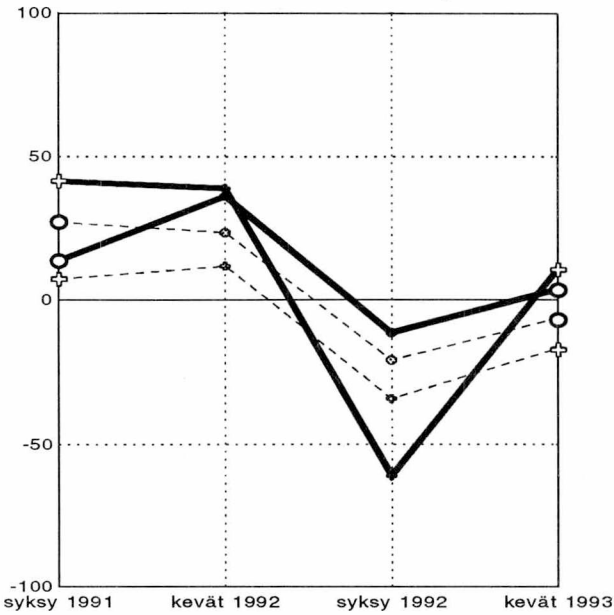
- Turun ja Porin läänin kehitysnäkymät ovat edelleen huonoimpia koko maassa. Keskusaluekunnissa tulevaisuuden usko on muuta lääniä vahvempi, paranevaa kehitystä odottaa useampi kuin huonontuvaa. Keskusalueiden ulkopuolella lähes puolet vastaajista arvioi kehityksen heikentyvän.
- Keskusaluekunnissa rahoitustilanne nähdään parempana kuin muissa lääneissä, vaikka se onkin suurimpia ongelmia kunnallishallinnossa myös Turun ja Porin läänissä. Kuntien yhteistyö sujuu läänin kunnissa huomommin kuin muualla maassa. Erityisesti keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa yhteistyöhön suhtaudutaan aikaisempaa varovaisemmin. Elinkeinoelämän kehittäminen tuottaa vaikeuksia koko läänissä, näkymät eivät ole muuttuneet aikaisemmista mittauskerroista. Ympäristöasioissa ongelmien arvioidaan lisääntyvän viime syksystä. Kulttuuritoimissa ongelmat näyttävät muita läänejä vähäisemmiltä, varsinkin keskusalueiden ulkopuolella tilanteen arvioidaan olevan paranemassa.
- Veroäyrin hintaa korotetaan useimmissa kunnissa kahden seuraavan vuoden alussa. Vastaajien odotusten mukaan lähes 2/3 kunnista nostaa äyrin hintaa tämän vuotisista korotuksista huolimatta. Näkymät ovat samansuuntaiset koko läänissä.
- Veroäyrimäärän kehitys jatkuu heikkona vuosina 1993-94. Keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa tämän vuoden kehitysnäkymät nähdään viime syksyisiäkin synkempinä. Ensi vuonna keskusaluekunnissa kehityksen arvioidaan kohentuvan selvästi, joskin veroäyrimäärä kehittyy edelleen huonosti.
- Velanoton tarve on supistunut selvästi myös Turun ja Porin läänin kunnissa. Velkaa otetaan tänä vuonna vähemmän kuin syksyllä arvioitiin. Lisäksi lähes kolmasosa vastaajista odottaa velkamäärän supistuvan ensi vuoden aikana. Keskusaluekunnissa velanoton odotetaan vähentyvän muuta lääniä enemmän. Näkymykset ovat muuttuneet oleellisesti aikaisemmista mittauskerroista.
- Turun ja Porin läänin asukasluvun kasvuodotukset ovat samansuuntaiset kuin muualla maassa. Väkimäärän arvioidaan läänissä kasvavan, mutta kasvu kohdistuu lähinnä keskusaluekuntiin. Keskusaluekunnissa näkemykset eivät ole juurikaan muuttuneet kolmesta aikaisemmasta kyselykerrasta. Muissa kunnissa näkymät ovat huonontuneet, väkimäärän arvioidaan jopa vähentyvän tänä ja ensi vuonna.
- Työttömyyskehitys pysyy heikkona tänä vuonna koko läänissä, noin 70 % vastaajista odottaa työttömyyden lisääntyvän. Näkemykset ovat kuitenkin hieman valoisimmat kuin syksyllä. Ensi vuonna työttömien määrän odotetaan pysyvän ennallaan.
- Työpaikkojen arvioidaan vähenevän tänä vuonna hieman syksyisiä näkemyksiä vähemmän. Erityisesti keskusaluekuntien ulkopuolisissa kunnissa odotukset ovat tulleet valoisammiksi. Vuonna 1994 työpaikkojen supistumisen odotetaan pysähtyvän. Näkemykset työpaikkamäärän kasvamisesta ovat lisääntyneet viime vuodesta.
- Investoimisen ei uskota lisääntyvän tänä vuonna. Keskusaluekunnissa teollisuusinvestointien arvioidaan supistuvan viime vuotisiakin arvioita enemmän, toisaalta asuntorakentamisinvestoinnit supistuvat vähemmän. Muissa kunnissa investoinnit vähentyvät kaikilla toimialoilla, tältä osin näkemykset eivät ole muuttuneet. Ensi vuonna investoinnit vieriävät. Teollisuuteen investoidaan selvästi tämän vuotista enemmän, erityisesti keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa on odotuksia investointien lisääntymisestä. Näillä alueilla myös maatalousinvestointien väheneminen hidastuu. Asuntorakentamiseen ei vielä sijoiteta keskusalueiden ulkopuolella. Sen sijaan keskusalueilla asuntorakentamisen odotetaan hiljalleen lisääntyvän, lisäksi teollisuuteen sijoitetaan enemmän kuin tänä vuonna.

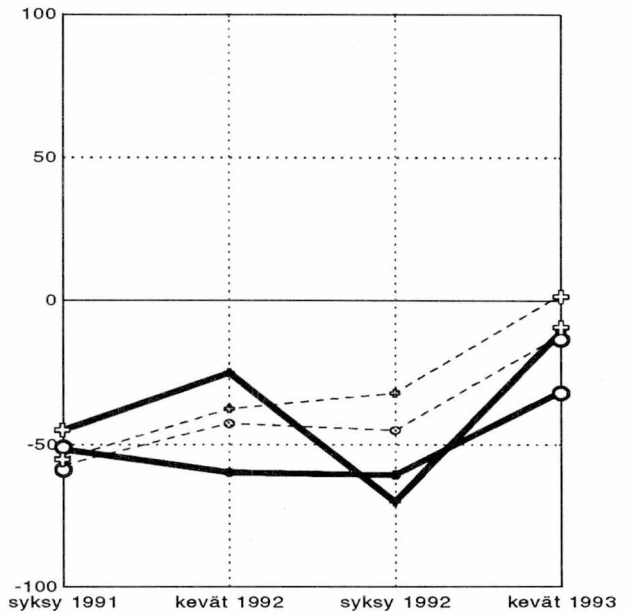
Hämeen lääni

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 6b)

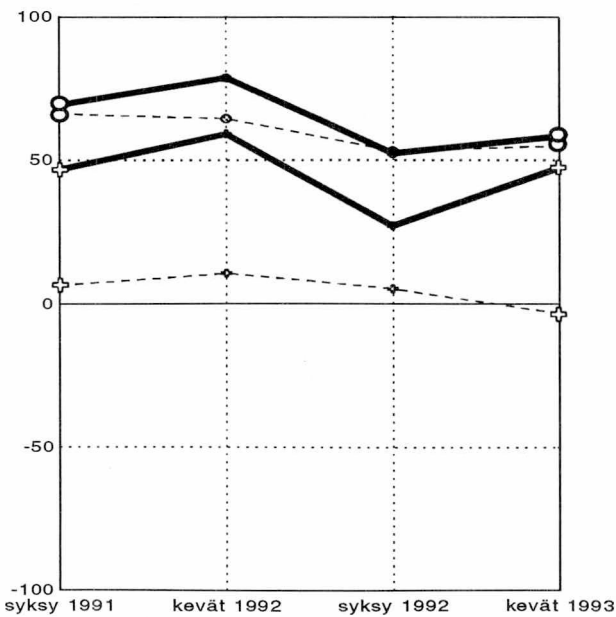
Kunnan tuleva kehitys

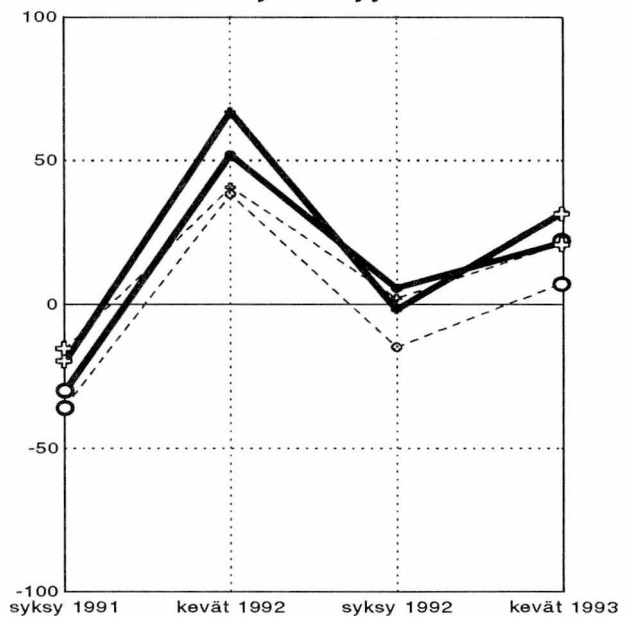
Velkamäärä

Asukasluku

Työttömyys

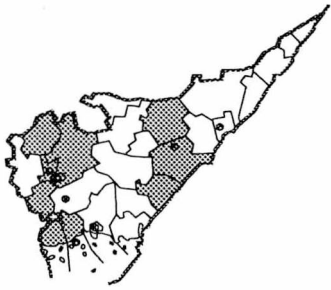

○——	lääni keskusaluekunnat	○——	koko maan keskusaluekunnat keskimäärin
⊕——	lääni muut kunnat	⊕——	koko maan muut kunnat keskimäärin

Hämeen lääni

Alueen yleiset kehitysnäkymät ovat maan parhaat, odotukset ovat viime syksyistä toiveikkaammat koko läänissä. Keskusseutujen ulkopuolisten kuntien rahoitustilanteessa on vähemmän ongelmia kuin muualla maassa. Myös kuntien yhteistyö sujuu erittäin hyvin. Veroäyrin hinnan korotuksista pidättäytytään useammin kuin useimmissa muissa lääneissä. Veroäyrimäärän kehitys heikentyy vuosina 1993-94. Velanoton tarve on pienentynyt sekä keskusalueilla että muissa kunnissa. Asukasluvun arvioidaan kasvavan myös keskusalueiden ulkopuolella. Työttömyys kasvaa vielä tänä vuonna, mutta lähes puolet vastaajista arvioi työttömien määrän vähentyvän ensi vuonna. Investointien odotetaan vähitellen viriävän erityisesti teollisuudessa ja asuntorakentamisessa.

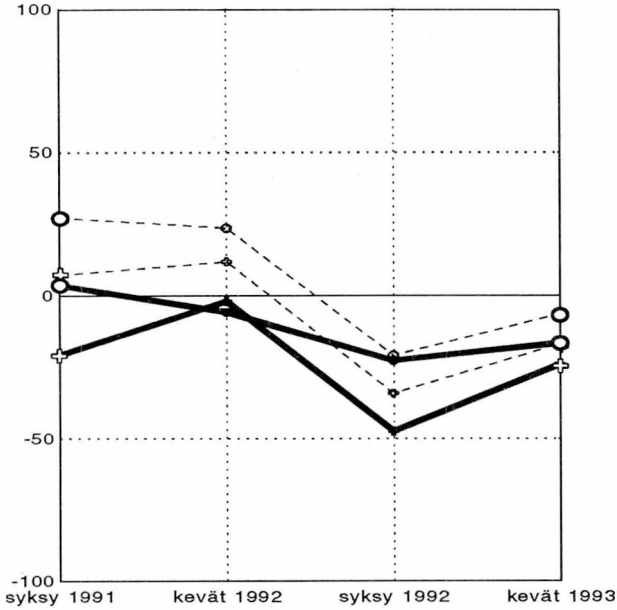
- Hämeen läänin kehitysnäkymät ovat maan parhaat. Erityisesti keskusalueiden ulkopuolisten kuntien näkymät ovat parantuneet. Viime syksynä 2/3 vastaajista arvioi kehityksen huonontuvan, nyt tällaisia näkymiä ennakoii enää vajaa kolmasosa vastaajista.
- Keskusalueiden ulkopuolisten kuntien rahoitustilanteessa on vähemmän ongelmia kuin muualla maassa. Myös keskusaluekunnissa kehitys on kulkenut parempaan suuntaan. Kuntien yhteistyö sujuu erittäin hyvin, etenkin keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa. Keskusaluekunnissa sosiaali- ja terveystalveluiden järjestäminen koetaan ongelmalliseksi, varsinkin vanhusten hoito tuottaa aikaisempaa enemmän huolta. Elinkeinoelämän kehittämisessä nähdään vähemmän vaikeuksia kuin muualla maassa. Keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa näkymät ovat kohentuneet selvästi viime syksystä. Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimissa näkymät ovat edelleen huonot, vaikeuksien odotetaan lisääntyvän koko läänissä.
- Veroäyrin hinnan korottamiseen on paineita edelleen. Nämä paineet ovat kuitenkin vähäisemmät kuin muissa lääneissä Lappia lukuunottamatta. Noin puolet kunnista nostaa äyrin hintaa kahden seuraavan vuoden aikana. Näkymät ovat samanlaiset sekä keskusaluekunnissa että niiden ulkopuolella.
- Lähes kaikki vastaajat arvioivat veroäyrimäärän kehityksen heikentyvän tänä vuonna. Vuoden 1994 näkymät ovat valoisammat, vaikka veroäyrimäärän kehityksen uskotaan vielä huonontuvan. Keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa odotukset ovat keskusaluekuntia toiveikkaammat.
- Hämeen läänin kuntien velanotto näyttää selvästi muuttuneen aikaisemmista mittauskerroista. Velanoton tarve on jo tänä vuonna aiempaa pienempi. Keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa näkymät ovat keskusaluekuntia paremmat. Ensi vuonna velanotto arvioidaan vieläkin pienemmäksi. Keskusaluekunnat ottavat edelleen muita kuntia enemmän velkaa.
- Läänin asukasluvun odotetaan kasvavan kahden seuraavan vuoden aikana. Lisäys painottuu keskusaluekuntiin, mutta useimmista muista lääneistä poiketen asukasmäärän arvioidaan lisääntyvän selvästi myös keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa.
- Työttömyyskehitys jatkuu synkkänä tänä vuonna koko läänissä, 3/4 vastaajista arvioi työttömyyden kasvavan. Ensi vuonna tilanteen odotetaan korjaantuvan. Lähes puolessa kunnista työttömien määrän uskotaan supistuvan. Keskusalueiden ulkopuolella näkymät ovat keskusaluekuntia paremmat. Odotukset työttömyystilanteen kohentumisesta ovat toiveikkaammat kuin viime syksynä.
- Näkemykset työpaikkojen kehityksestä poikkeavat aikaisemmasta. Keskusaluekunnissa näkymät ovat heikentyneet ja muissa kunnissa parantuneet viime syksystä. Mutta molemmissa työpaikkojen arvioidaan tänä vuonna edelleen vähentyvän. Vuosi 1994 nähdään selvästi paremmaksi, työpaikkamäärän supistuminen hidastuu ja monissa kunnissa työpaikkojen odotetaan lisääntyvän. Näkymät ovat samanlaiset sekä keskusaluekunnissa että niiden ulkopuolella.
- Investointien ei odoteta kohentuvan viime vuodesta. Investoinnit vähentyvät useimmissa kunnissa. Ainoastaan keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa asuntorakentamisen väheneminen näyttää loppuvan jo tänä vuonna. Vuonna 1994 sen arvioidaan lisääntyvän selvästi myös keskusaluekunnissa. Teollisuuteen odotetaan investoitavan tämän vuotista enemmän, joskin investointien ei odoteta vielä selvästi lisääntyvän. Keskusaluekuntien ulkopuolella investointien kehitys on parempaa. Myös maataloudessa sekä kaupan ja palveluiden alalla investointien supistumisen uskotaan vähitellen hidastuvan.

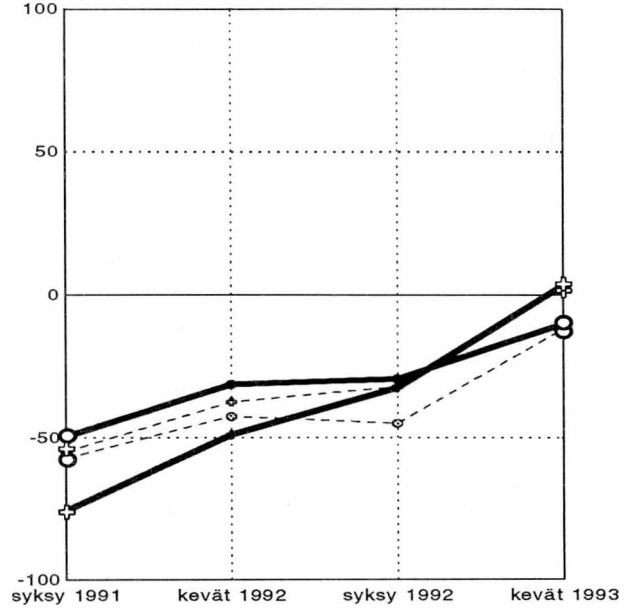
Kymen lääni

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 6b)

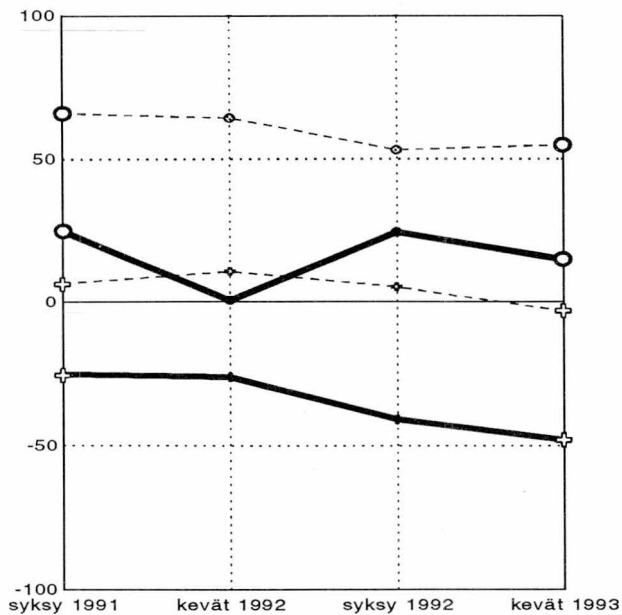
Kunnan tuleva kehitys

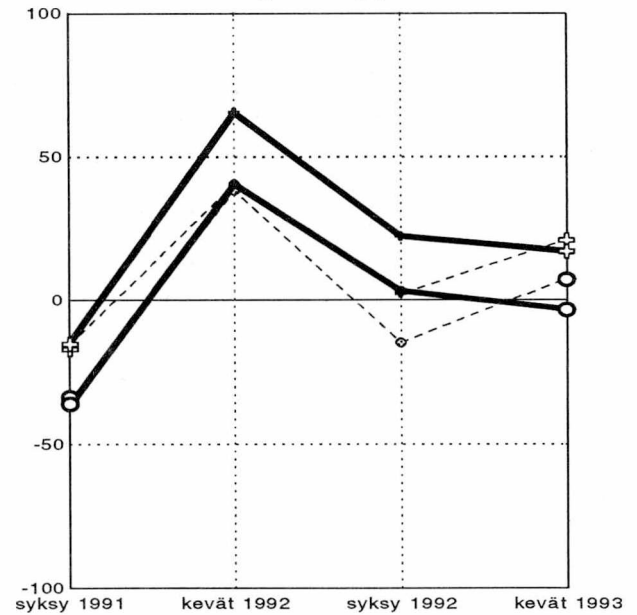
Velkamäärä

Asukasluku

Työttömyys

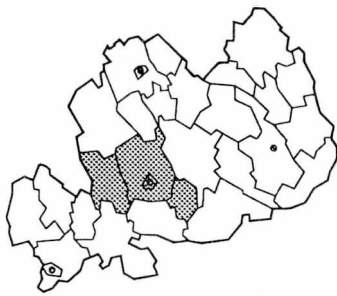

läänin
 keskusaluekunnat   koko maan keskusaluekunnat keskimäärin
 muut kunnat   muut kunnat keskimäärin

Kymen lääni

Kymen läänin kehitysnäkymät ovat edelleen huonot. Keskusalueiden ulkopuolisten kuntien rahoitustilanne on huonoimpia koko maassa. Sen sijaan kuntien yhteistyö sujuu edelleen hyvin erityisesti keskusalueilla. Paineet veroäyrin hinnan korottamiseen ovat säilyneet suurina keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa. Veroäyrimäärän kehitys näyttää synkältä vuosina 1993-94 koko läänissä. Velanotto supistuu aikaisemmasta tänä ja ensi vuonna. Kymen läänin asukasluvun odotetaan vähenevän, myös keskusaluekunnissa näkymät ovat huonot. Työttömyys kasvaa tänä vuonna erityisesti keskusaluekunnissa, jatkossa työttömyyden arvioidaan helpottavan. Teollisuuden ja asuntorakentamisen investointien odotetaan lisääntyvän ensi vuonna, käänne parempaan on hiljalleen tapahtumassa.

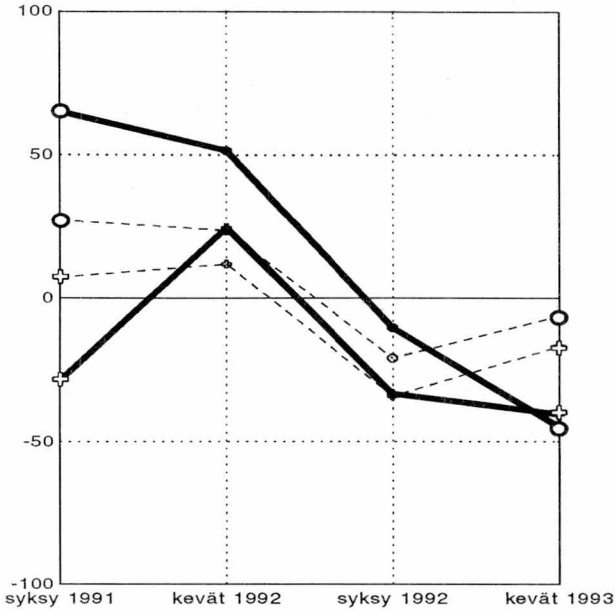
- Kymen läänin kehitysnäkymät ovat edelleen koko maan synkimpiä. Keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa kehitys nähdään huonommaksi kuin keskusalueilla, joskin näkymät ovat hieman valoisammat kuin viime syksynä.
- Keskusalueiden ulkopuolisten kuntien rahoitustilanne on koko maan huonoimpia. Keskusaluekunnissa näkymät ovat kohentuneet syksystä 1991. Kuntien yhteistyön arvioidaan keskusalueilla sujuvan erittäin hyvin, noin 2/3 vastaajista odottaa ongelmien olevan poistumassa. Näkemykset sosiaali- ja terveyspalveluista sekä elinkeinoelämän kehittämistä ovat erilaiset läänin sisällä. Keskusaluekunnissa ongelmien arvioidaan lisääntyvän. Sen sijaan muissa kunnissa on tapahtumassa selvä käänne parempaan. Myös asumisen ongelmien katsotaan olevan hiljalleen poistumassa. Keskusaluekunnissa koulu-, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimissa vaikeuksien odotetaan entisestään lisääntyvän.
- Paineet veroäyrin hinnan korotuksille ovat edelleen suuret. Lähes kaikki kunnat nostavat äyrin hintaa kahden seuraavan vuoden aikana. Keskusaluekunnissa korotuksiin ryhdytään selvästi harvemmin kuin muissa kunnissa. Jo viime syksynä ennakoitiin laajasti veroäyrin hinnan korotuksia vuodelle 1994.
- Veroäyrimäärän kehitys jatkuu huonona vuosina 1993-94. Tämän vuoden osalta kehitysnäkymät ovat samantapaiset kuin viime syksynä. Kehityksen ei odoteta parantuvan ensi vuonnakaan, vaikka keskusaluekunnissa näkymät ovat hieman tämän vuotista valoisammat.
- Velkamäärän ei odoteta kasvavan vuosina 1993-94. Näkymät ovat parantuneet erityisesti keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa. Ensi vuonna velanoton tarve näyttää olevan tämän vuotista pienempi.
- Asukasluvun arvioidaan vähenevän lähivuosina Kymen läänissä. Väkimäärän kehitys on huonontunut syksystä 1991, asukkaat siirtyvät keskusalueille ja pois läänistä. Keskusaluekunnissa asukasluvun odotetaan kasvavan hitaasti. Näkymät ovat viime syksystä huonommat, lisäksi nuorten muuton keskusaluekunnista arvioidaan lisääntyvän.
- Työllisyys jatkuu tänä vuonna heikkona. Työttömyyden arvioidaan kasvavan keskusalueilla muita kuntia enemmän. Ensi vuonna tilanteen odotetaan muuttuvan, keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa työttömyys saattaa jopa vähentyä. Keskusaluekunnissa työttömien määrä pysyy tämän vuotisella tasolla.
- Keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa työpaikkojen kehitys näyttää paremmalta kuin muualla maassa. Työpaikkojen ei odoteta vähenevän edes tänä vuonna. Myös keskusaluekunnissa näkymät ovat aikaisempaa paremmat, mutta niissä työpaikkojen arvioidaan vielä vähentyvän. Ensi vuonna kehityksen uskotaan parantuvan koko läänissä, työpaikat eivät vähene keskusalueillakaan.
- Investointilama jatkuu vielä ainakin tämän vuoden, joskin näkymät eivät ole niin huonot kuin viime syksynä. Teollisuus- ja asuntoinvestointien arvioidaan supistuvan aikaisempaa vähemmän. Erityisesti keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa näkymät ovat parantuneet. Keskusaluekunnissa kaupan ja palveluiden investointien kehitys on huonontunut aikaisemmista mitauskerroista. Ensi vuonna teollisuusinvestointien odotetaan viriävän keskusaluekunnissa. Keskusalueiden ulkopuolella asuntorakentamiseen sijoitetaan aikaisempaa enemmän, viidennes vastaajista arvioi investointien lisääntyvän. Myös kaupan ja palveluiden investointien odotetaan kasvavan. Kehitysnäkymät ovat valoisammat keskusaluekunnissakin.

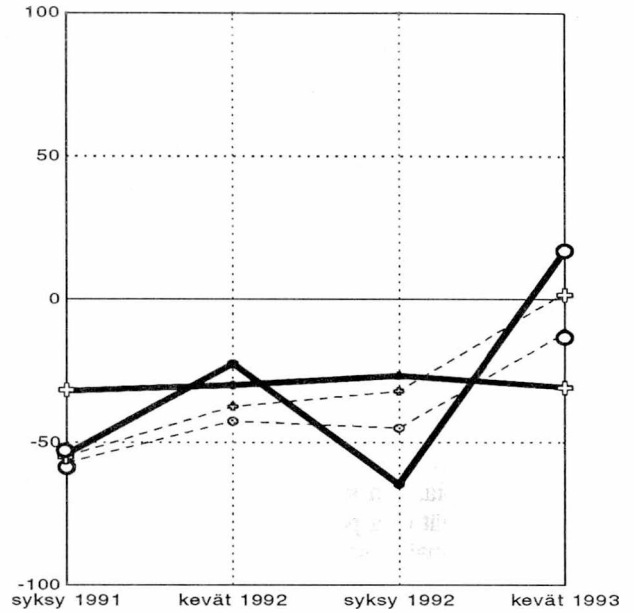
Mikkelin lääni

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 6b)

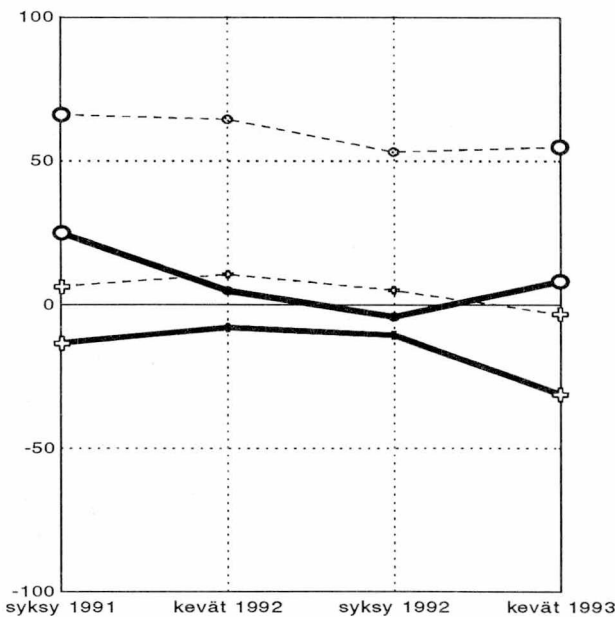
Kunnan tuleva kehitys

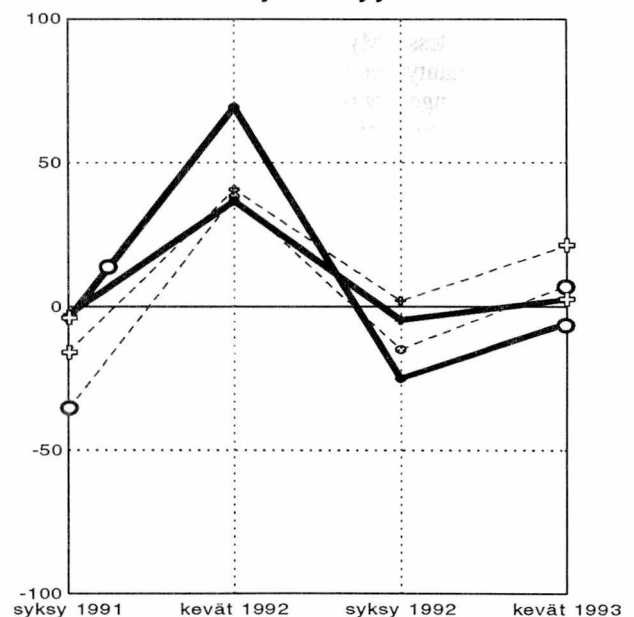
Velkamäärä

Asukasluku

Työttömyys

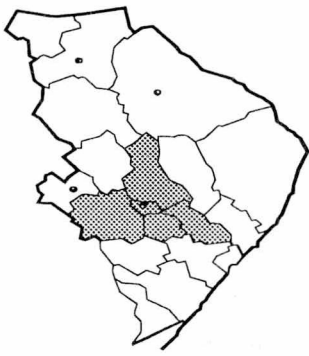

○ läänin keskusaluekunnat   ○ koko maan keskusaluekunnat keskimäärin
 + läänin muut kunnat   + koko maan muut kunnat keskimäärin

Mikkelin lääni

Alueen yleiset kehitysnäkymät ovat Pohjois-Karjalan läänin ohella synkimmät koko maassa. Myös kuntien rahoitustilanne on maan huonoimpia. Lisäksi Mikkelin seudulla elinkeinoelämän kehittämisessä on vaikeuksia enemmän kuin keskusaluekunnissa yleensä. Veroäyrin hinnan korottamispaaineet ovat edelleen suuret erityisesti Mikkelin seudulla. Veroäyrimäärän kehitys jatkuu synkkänä vuosina 1993-94. Velkaa otetaan aikaisempaa vähemmän. Ensi vuonna Mikkelin seudun kuntien velkamäärän odotetaan supistuvan. Läänin asukasluvun ei uskota kasvavan keskusalueillaan, muissa kunnissa se pienentyy. Työttömyyden arvioidaan kasvavan vielä tänä vuonna, ensi vuoden näkymät ovat hieman valoisammat. Investointien huonon kehityksen odotetaan taittuvan ensi vuoden aikana.

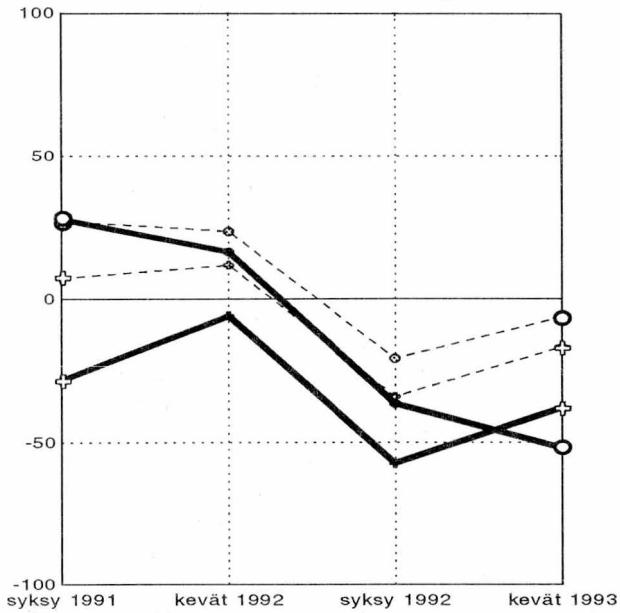
- Läänin kuntien kehitysnäkymät ovat Pohjois-Karjalan ohella synkimmät Suomessa. Erityisesti Mikkelin seudulla kehityksen on arvioitu huonontuneen syksystä 1991. Kuntien rahoitustilanne on huonontunut viime vuodesta. Syksyllä ongelmia oli vähemmän kuin useimmissa muissa lääneissä, nyt kuntien tilanne on maan vaikeimpia. Sen sijaan Mikkelin läänin kuntien yhteistyönäkymät ovat parhaimpia koko maassa. Sosiaali- ja terveyspalveluiden ongelmien arvioidaan vähenevän Mikkelin seudun ulkopuolella. Näkymät ovat parantuneet selvästi aikaisemmista mittauskerroista. Mikkelin seudulla terveyspalveluiden hoitamisen nähdään vaikeutuvan. Elinkeinoelämän kehittämisessä näkymät ovat Mikkelin seudulla huonommat kuin muilla keskusalueilla, lähes kaikki vastaajat odottavat ongelmia tulevaisuudessa. Myös muissa kunnissa ongelmien arvioidaan lisääntyneen viime syksystä. Mikkelin seudun kaavoitusongelmat ovat vähentyneet ensimmäisestä mittauskerrasta lähtien. Sen sijaan kunnallistekniikan ja energiahuollon arvioidaan vaikeutuneen aikaisemmasta. Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimissa ongelmien uskotaan helpottavan Mikkelin seudun ulkopuolisissa kunnissa.
- Lähes kaikissa Mikkelin seudun kunnissa joudutaan nostamaan veroäyrin hintaa kahden seuraavan vuoden aikana. Muissa kunnissa paineet ovat pienemmät, erityisesti vuonna 1994.
- Mikkelin läänin kuntien veroäyrimäärän kehitysnäkymät ovat selvästi huonommat kuin aikaisempina mittauskertoina. Mikkelin seudun ulkopuolisissa kunnissa kaikki vastaajat arvioivat kehityksen heikentyvän viime vuodesta. Vuonna 1994 veroäyrimäärän kehityksen odotetaan jatkuvan huonona, joskin parempana kuin tänä vuonna. Näkymät ovat samansuuntaiset sekä Mikkelin seudulla että muissa kunnissa.
- Kuntien velanoton tarpeen arvioidaan pienentyneen. Tänä vuonna velkamäärä kasvaa selvästi aikaisempaa vähemmän. Ensi vuonna velan odotetaan supistuvan Mikkelin seudun kunnissa. Sen sijaan muissa kunnissa velanotto lisääntyy.
- Näkemykset läänin asukasluvun kehityksestä myötäilevät pitkälti viime syksyisiä mielipiteitä. Mikkelin seudulla asukasmäärän odotetaan kasvavan vuonna 1993, mutta ensi vuonna sielläkään ei väestön odoteta lisääntyvän. Mikkelin seudun ulkopuolisissa kunnissa asukasluvun arvioidaan pienentyvän vuosina 1993-94.
- Työttömyys lisääntyy tänä vuonna koko läänissä, joskin näkymät ovat parantuneet viime syksystä. Ensi vuonna työttömyyden ei uskota enää kasvavan, Mikkelin seudun ulkopuolella se saattaa jopa alentua.
- Työpaikkamäärän kehitys näyttää huonommalta kuin aikaisemmin, työpaikat vähenevät tänä vuonna selvästi sekä Mikkelin seudulla että sen ulkopuolella. Työpaikkojen ensi vuoden kehitys näyttää huonoimmalta koko maassa, tosin niiden väheneminen hidastuu. Mikkelin seudulla näkymät ovat hieman muita kuntia huonommat.
- Investoinnit vähenevät Mikkelin läänin kunnissa tänä vuonna. Näkymät eivät ole oleellisesti muuttuneet viime vuodesta, kehitys jatkuu heikkona sekä Mikkelin seudulla että sen ulkopuolella. Maatalouden investoinnit vähenevät edelleen erityisesti Mikkelin seudun ulkopuolella. Ensi vuonna asuntorakentamisen ei uskota enää vähentyvän. Myös teollisuudessa investointien vähentyminen pysähtyy, Mikkelin seudulla enää vajaa viidennes vastaajista uskoo investointien supistumiseen. Lisäksi lähes kolmannes Mikkelin seudun vastaajista arvioi kaupan ja palveluiden investointien kasvavan ensi vuonna.

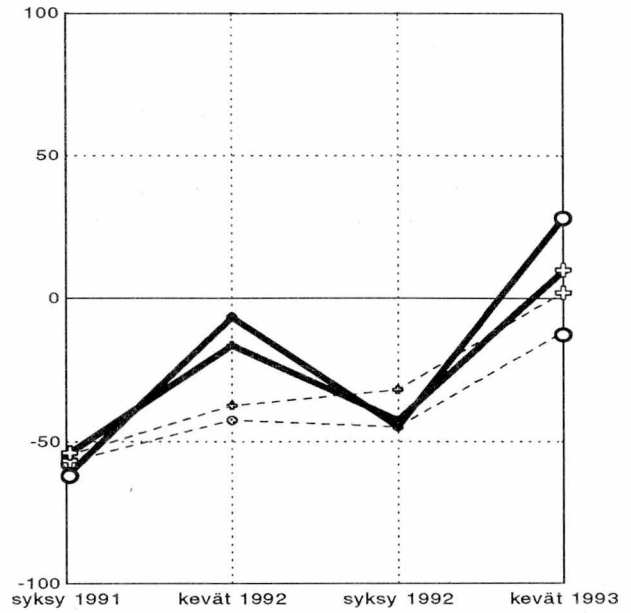
Pohjois-Karjalan lääni

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 6b)

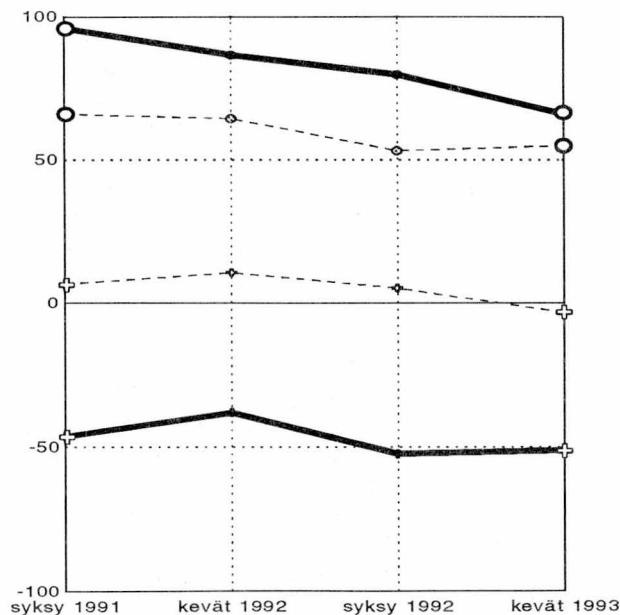
Kunnan tuleva kehitys

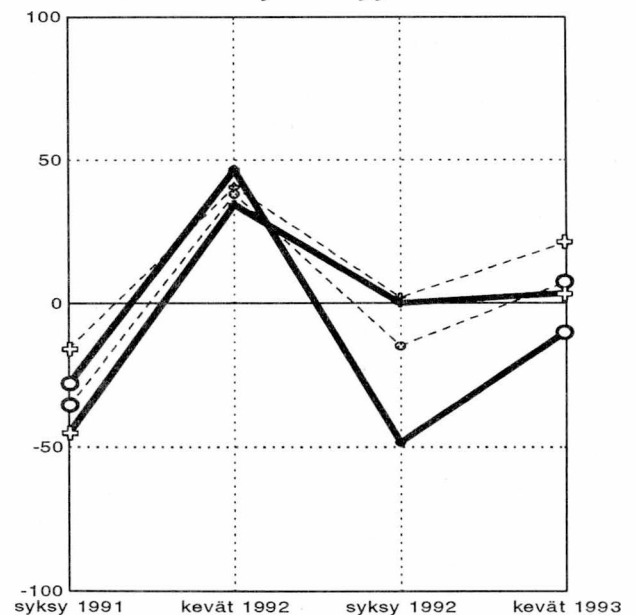
Velkamäärä

Asukasluku

Työttömyys

lääni
 ○ — keskusaluekunnat
 + — muut kunnat
koko maan
 ○ - - - keskusaluekunnat keskimäärin
 + - - - muut kunnat keskimäärin

Pohjois-Karjalan lääni

Alueen yleiset kehitysnäkymät ovat koko maan huonoimmat. Joensuun seudulla elinkeinoelämän kehittäminen nähdään vaikeana. Kuntien yhteistyö sujuu aikaisempaa paremmin. Joensuun seudun ulkopuolella sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestäminen on vaikeutumassa. Veroäyrin hinnan korotukset painottuvat vuodelle 1995. Veroäyrimäärän kehitys jatkuu heikkona vielä ensi vuonnakin. Kunnat ottavat velkaa aikaisempaa vähemmän koko läänissä. Asukasluvun arvioidaan lisääntyvän Joensuun seudulla. Työttömyys kasvaa vielä tänä vuonna, jatkossa näkymät ovat selvästi valoisammat. Investointinäkymät ovat huonontuneet viime syksystä, investointien arvioidaan supistuvan kaikilla tarkasteltavilla toimialoilla. Ensi vuonna asuntorakentamisen uskotaan elpyvän, lisäksi teollisuusinvestointien arvioidaan lisääntyvän erityisesti Joensuun seudun ulkopuolisissa kunnissa.

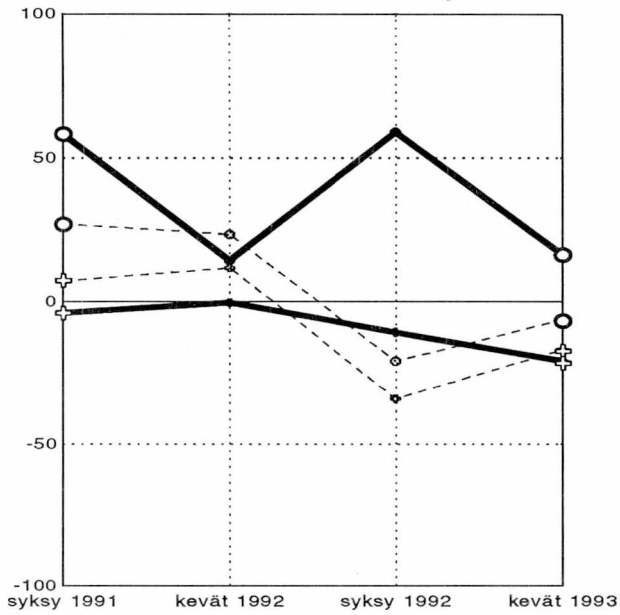
- Pohjois-Karjalan kuntien kehitysnäkymät ovat synkimät koko maassa, noin puolet vastaajista arvioi kehityksen huonontuvan lähitulevaisuudessa. Joensuun seudulla odotukset ovat hieman huonommat kuin muissa kunnissa, päinvastoin kuin syksyllä.
- Joensuun seudulla elinkeinoelämän kehittämisen vaikeudet ovat selkeästi lisääntyneet aikaisemmista mittauseroista, 2/3 vastaajista odottaa ongelmia tulevaisuudessa. Myös Joensuun seudun ulkopuolella kehitysnäkymät ovat edelleen huonot. Sen sijaan kuntien yhteistyön arvioidaan kehittyvän aikaisempaa paremmin koko läänissä. Sosiaali- ja terveyspalveluiden näkymät ovat vaihtelevat. Joensuun seudulla päivähoitopalveluiden ongelmien katsotaan olevan poistumassa, lisäksi vanhusten hoitopalveluissa huonon kehityksen uskotaan hidastuvan. Joensuun seudun ulkopuolisissa kunnissa sosiaali- ja terveyspalveluiden ongelmien odotetaan lisääntyvän. Joensuun seudulla kaavoitustoimen ongelmien arvioidaan vähentyvän, muissa kunnissa kehitys on muuttunut huonommaksi. Koulutus- ja vapaa-aikatoimessa näkymät ovat synkät koko läänissä, lisäksi Joensuun seudulla kulttuuriasioiden hoito on vaikeutumassa.
- Pohjois-Karjalan läänin kunnissa veroäyrin hinnan korotuspaineet ovat suurimmat vuonna 1995. Noin 40 % vastaajista odottaa äyrin hintaa nostettavan. Keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa korotuspaineet näyttävät olevan Joensuun seudun kuntia suuremmat.
- Veroäyrimäärän kehityksen arvioidaan huonontuvan selvästi viime vuodesta koko läänissä. Lähes kaikki vastaajat odottavat näkymien synkentyvän. Ensi vuonna veroäyrimäärän kehitys on heikoimpia koko maassa, joskin näkymät ovat hieman tämän vuotista valoisammat. Odotukset eivät poikkea Joensuun seudulla ja sen ulkopuolella.
- Velanoton tarve on pienentynyt viime vuodesta. Joensuun seudun kunnissa velkamäärä saattaa jopa vähentyä. Myös Joensuun seudun ulkopuolisissa kunnissa velkaa otetaan selvästi aikaisempaa vähemmän. Ensi vuonna velkamäärän odotetaan edelleen pienentyvän, myös Joensuun seudun ulkopuolisissa kunnissa. Joensuun seudulla kolmannes vastaajista arvioi velkaa otettavan aikaisempaa vähemmän.
- Arviot asukasluvun kehityksestä Pohjois-Karjalan läänissä ovat samanlaiset kuin aikaisemmilla mittauskerroilla. Joensuun seutu kasvaa, muissa kunnissa asukasluku vähenee. Ensi vuonna kehityksen ei uskota muuttuvan. Joensuun seudun ulkopuolisissa kunnissa nuorten (alle 30 vuotiaiden) muuton kunnasta arvioidaan lisääntyvän viime vuodesta.
- Työttömyyden odotetaan lisääntyvän tänä vuonna koko läänissä. Joensuun seudulla näkymät ovat hieman muita kuntia synkemmät, lähes kaikki vastaajat arvioivat työttömyyden kasvavan. Ensi vuonna heikon kehityksen odotetaan taittuvan myös Pohjois-Karjalan läänissä. Joensuun seudun ulkopuolisissa kunnissa noin kolmannes vastaajista odottaa työttömyyden alentuvan.
- Työpaikkakehitys on ollut Pohjois-Karjalan läänissä muuta maata heikompa, näkymät ovat huonoimmat myös tälle vuodelle. Tilanne nähdään nyt huonompana kuin muilla mittauskerroilla, noin 85 % vastaajista arvioi työpaikkojen vähentyvän. Ensi vuonna työpaikkojen vähentymisen odotetaan pysähtyvän, mutta kehitys on heikoimpia maassamme. Näkymät ovat samalaiset sekä Joensuun seudulla että sen ulkopuolella.
- Investointien vähentyminen jatkuu tänä vuonna koko läänissä. Näkymät ovat huonontuneet viime vuodesta. Ensi vuonna erityisesti asuntorakentamisen odotetaan elpyvän. Joensuun seudulla rakentaminen saattaa jo lisääntyä ja muissa kunnissakin vähentymisen arvioidaan pysähtyvän. Teollisuusinvestointien odotetaan kasvavan Joensuun seudun ulkopuolisissa kunnissa. Maatalouden investoinnit supistuvat edelleen, tosin erityisesti Joensuun seudun ulkopuolisissa kunnissa kehitys näyttää aikaisempaa paremmalta.

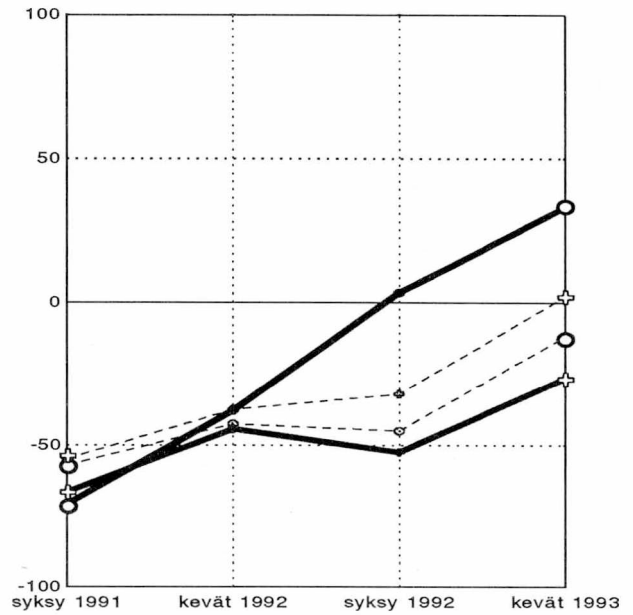
Kuopion lääni

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 6b)

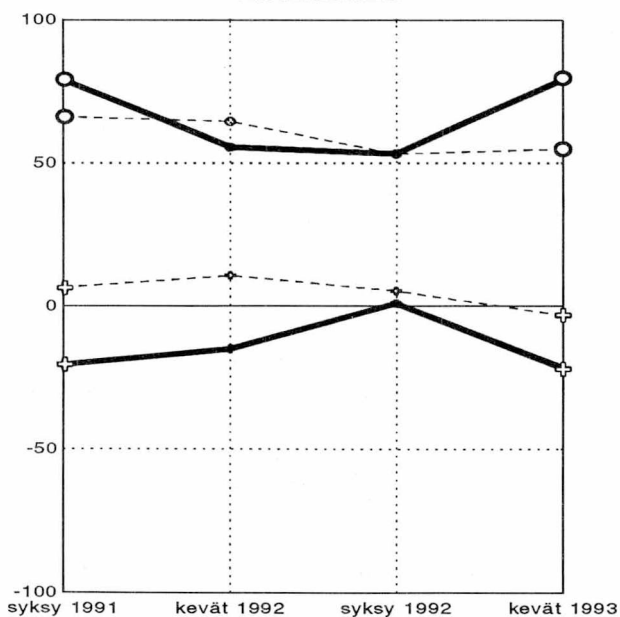
Kunnan tuleva kehitys

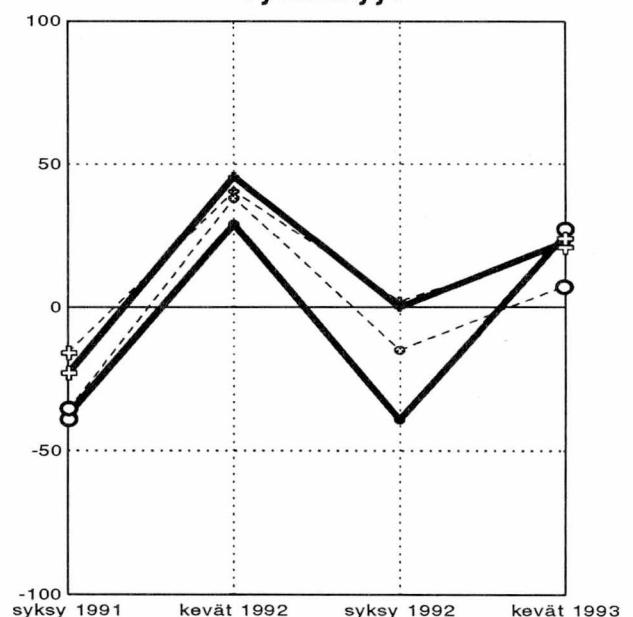
Velkamäärä

Asukasluku

Työttömyys

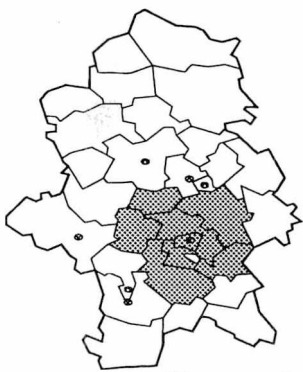
lääni
 ○ — keskusaluekunnat
 + — muut kunnat

koko maan
 ○ - - - keskusaluekunnat keskimäärin
 + - - - muut kunnat keskimäärin

Kuopion lääni

Alueen kehitysnäkymät ovat synkentyneet aikaisemmista mittauskerroista. Kuopion seudun kuntayhteistyön näkymät ovat parhaimmat syksystä 1991. Pääosassa kuntia nostetaan veroäyrin hintaa kahden seuraavan vuoden aikana. Veroäyrimäärän kehitys jatkuu heikkona tänä ja ensi vuonna. Velkaa otetaan selvästi aikaisempaa vähemmän, Kuopion seudulla lainamäärä saattaa jopa vähentyä tänä vuonna. Muissa kunnissa odotukset ovat varovaisemmat. Näkemykset asukasluvun kehityksestä eivät ole muuttuneet, asukasmäärä kasvaa Kuopion seudulla ja supistuu muissa kunnissa. Työttömyyden odotetaan vähentyvän ensi vuonna. Investointien arvioidaan viriävän Kuopion seudulla ensi vuonna, erityisesti teollisuuden ja asuntorakentamisen näkymät ovat aikaisempaa paremmat.

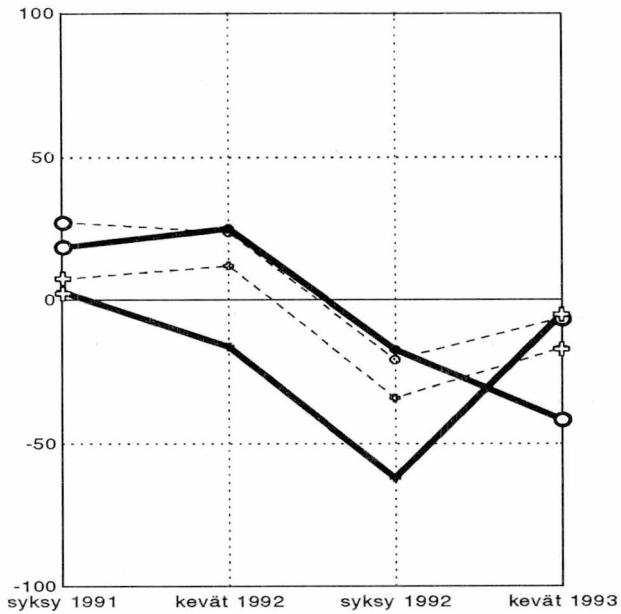
- Kuopion läänin kehitysnäkymät ovat huonontuneet koko ajan syksystä 1991. Kuopion seudulla näkymät ovat olleet muita kuntia paremmat. Nyt Kuopion seudun kehitys näyttää huonommalta kuin viime syksynä. Silloin noin 65 % vastaajista arvioi kuntansa kehityksen parantuvan, nyt enää kolmannes. Myös muissa kunnissa kehityksen arvioidaan menevän huonompaan suuntaan.
- Vanhusten hoidon ongelmien arvioidaan lisääntyvän erityisesti Kuopion seudulla. Myös terveydenhoitopalveluissa nähdään vaikeuksia tulevaisuudessa. Edellytykset kuntien yhteistyölle nähdään parantuneen Kuopion seudulla, näkymät ovat parhaimmat syksyn 1991 jälkeen. Muissa kunnissa kehityksen nähdään huonontuneen. Elinkeinoelämän kehittämisen mahdollisuudet ovat edelleen heikot, mutta paremmat kuin aikaisemmin. Kuopion seudun ulkopuolisissa kunnissa syksystä 1991 jatkuneen huonontuvan kehityksen nähdään hidastuvan, myös Kuopion seudulla näkymät ovat hieman viime vuotista paremmat. Asumisen ongelmat ovat lisääntyneet koko läänissä. Kuopion seudulla kulttuuri- ja vapaa-aikatoimissa ongelmien arvioidaan lisääntyvän tulevaisuudessa. Muissa kunnissa koulutuksen näkymät ovat synkentyneet.
- Veroäyrin hinnan korotuspaineet ovat edelleen suuret Kuopion läänin kunnissa, lähes 60 % vastaajista odottaa hintaa nostettavan kahden seuraavan vuoden aikana. Arvioiden mukaan korotuksia suoritetaan tasaisesti vuosille 1994 ja 1995. Näkymät ovat samansuuntaiset sekä keskusalueilla että sen ulkopuolella.
- Tänä vuonna veroäyrimäärän kehitys näyttää tänä vuonna huonommalta kuin aikaisemmin. Yli 90 % vastaajista näkee kuntien tulojen vähenevän. Näkymät ovat huonot koko läänissä. Ensi vuonna tilanne paranee, joskin näkymät ovat vielä huonoimpia koko maassa. Kuopion seudun ulkopuolisissa kunnissa veroäyrimäärän arvioidaan kehittyvän keskusaluekuntia huonommin.
- Velanoton tarve on vähentynyt selvästi aikaisemmasta. Kuopion seudulla velkamäärä saattaa vähentyä tänä vuonna, lisäksi muissa kunnissa velka pysyy arvioiden mukaan suunnilleen viime vuotisella tasolla. Ensi vuonna velkamäärän odotetaan supistuvan edelleen Kuopion seudulla, lähes puolet vastaajista arvioi velkataakan pienentyvän. Muissa kunnissa velanoton uskotaan lisääntyvän.
- Näkemykset läänin asukasluvun kehityksestä ovat samansuuntaiset kuin aikaisemmin. Asukasmäärä kasvaa Kuopion seudulla ja vähenee muissa kunnissa. Arvioiden mukaan keskusseutujen ulkopuoliset kunnat menettävät väkeään hieman aikaisempaa enemmän.
- Työllisyysnäkymät ovat erityisesti Kuopion seudulla aikaisempaa paremmat, tosin työttömyyden odotetaan lisääntyvän tänä vuonna koko läänissä. Ensi vuoden kehitystä näyttää entistä paremmalta, työttömien määrän arvioidaan vähenevän. Näkymät ovat samanlaiset sekä Kuopion seudulla että muissa kunnissa.
- Työpaikkojen odotetaan vähenevän tänä vuonna koko läänissä. Kuopion seudulla näkymät ovat selvästi muita kuntia huonommat. Yli 80 % vastaajista arvioi työpaikkojen vähentyvän viime vuodesta. Ensi vuosi näyttää selvästi paremmalta. Kuopion seudulla työpaikat saattavat jopa lisääntyä, muissa kunnissa työpaikkamäärä pysyy ennallaan.
- Investointien ei odoteta viriävän vielä tänä vuonna. Näkemykset ovat pitkälti samanlaiset kuin viime vuonna. Teollisuusinvestoinnit supistuvat vähiten, maataloudessa investointitoiminta on pahimmassa laimassa. Kuopion seudulla ensi vuoden näkymät ovat selvästi tämän vuotista paremmat Kuopion seudulla. Teollisuuden ja asuntorakentamisen investointien odotetaan kasvavan enemmän kuin muualla maassa. Myös maatalouden heikon kehitykseen arvioidaan hidastuvan. Keskusalueiden ulkopuolella investointien odotetaan elpävän, joskaan näkymät eivät ole yhtä hyvät kuin Kuopion seudulla.

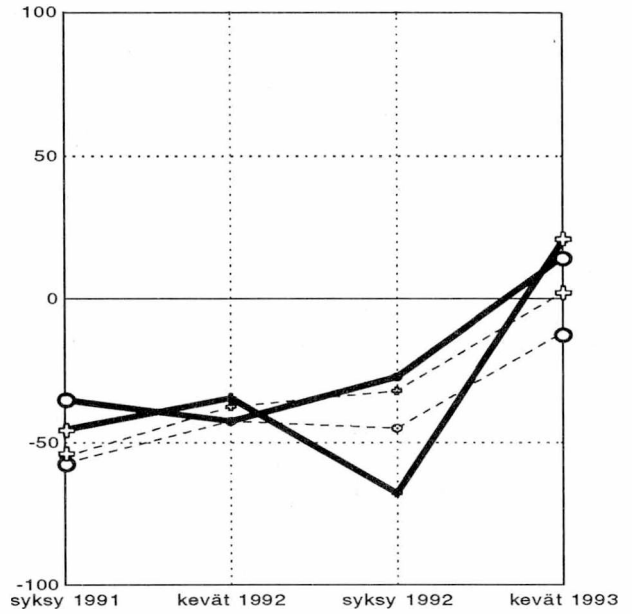
Keski-Suomen lääni

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 6b)

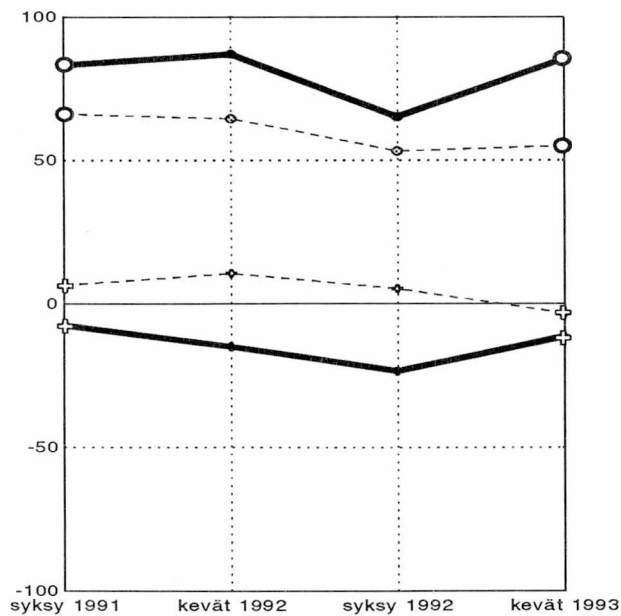
Kunnan tuleva kehitys

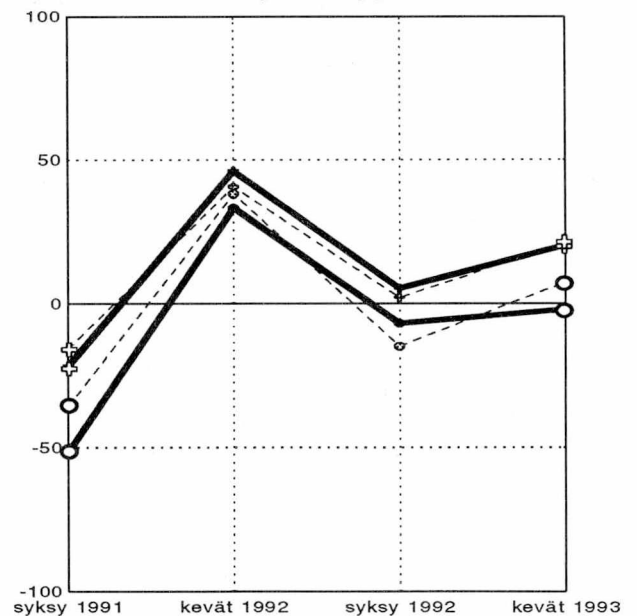
Velkamäärä

Asukasluku

Työttömyys

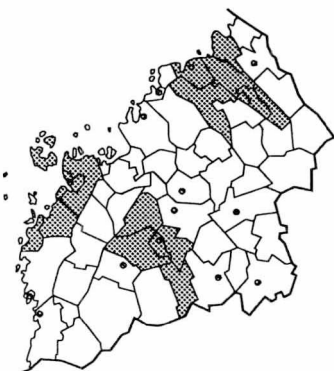

läänin keskusaluekunnat   koko maan keskusaluekunnat keskimäärin
 muut kunnat   muut kunnat keskimäärin

Keski-Suomen lääni

Yleiset kehitysnäkymät ovat erilaiset läänin sisällä. Jyväskylän seudun kehitys nähdään aikaisempaa synkempänä, sen sijaan muissa kunnissa toiveet paremmasta ovat lisääntyneet. Kuntien rahoitustilanne on edelleen vaikea. Veroäyrin hinnan korotuspaineet ovat suuret erityisesti Jyväskylän seudun ulkopuolisissa kunnissa, korotuksien arvioidaan ajoittuvan pääosin vuodelle 1995. Veroäyrimäärän kehitys nähdään aikaisempaa huonompana, näkymät ovat varsin heikot myös ensi vuonna. Velanoton tarve on vähentynyt aikaisemmasta. Työttömyystilanteen arvioidaan parantuvan ensi vuonna, Jyväskylän seudun ulkopuolisissa kunnissa työttömyys saattaa vähentyä. Asuntorakentamisen odotetaan hiljalleen viriävän ensi vuoden aikana. Sen sijaan teollisuuteen investoidaan edelleen varsin vähän.

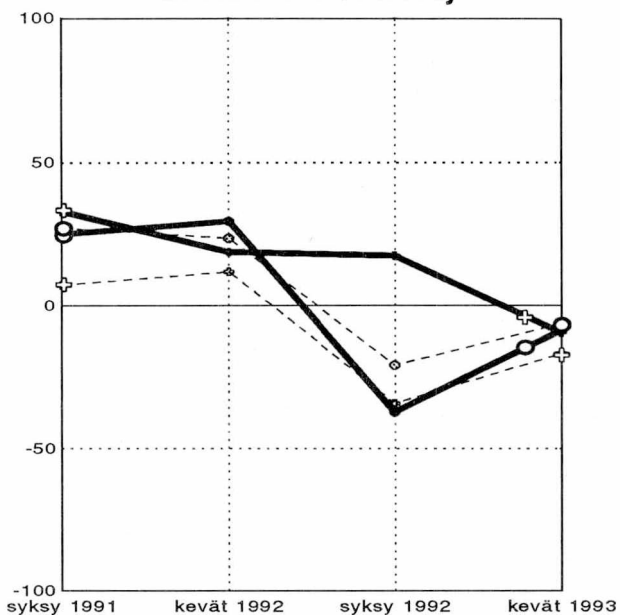
- Keski-Suomen läänin kehitysnäkymät ovat sisäisesti erilaiset. Jyväskylän seudun ulkopuolisissa kunnissa huono kehitys näyttää taittuneen. Näkymät ovat selvästi paremmat kuin viime vuonna. Sen sijaan Jyväskylän seudun lähitulevaisuus nähdään aikaisempaa synkempänä. Lähes 2/3 vastaajista odottaa kuntansa kehityksen heikentyvän tulevaisuudessa.
- Kuntien yhteistyön edellytykset ovat parantuneet koko läänissä. Rahoitustilanne on vaikea, mutta ongelmia on vähemmän kuin aikaisemmin. Jyväskylän seudun ulkopuolella päivähoidon järjestäminen on vaikeutunut syksystä 1991, ongelmien arvioidaan entisestään lisääntyvän. Myös terveydenhoidon järjestämisen mahdollisuuksien nähdään kaventuneen. Jyväskylän seudulla vanhusten hoidon ja terveydenhoidon järjestämisen odotetaan sujuvan aikaisempaa paremmin. Elinkeinoelämän kehittämisedellytysten arvioidaan kaventuneen Jyväskylän seudulla. Näkymät ovat Mikkelin seudun ohella huonoimmat koko maassa. Jyväskylän seudulla asumisen ongelmien odotetaan poistuvan. Jyväskylän seudun ulkopuolella koulutoimen huono kehitys jatkuu, ongelmien arvioidaan kasvaneen syksystä 1991. Myös kulttuuriasioiden hoito on vaikeuksissa. Jyväskylän seudulla koulutoimi tuottaa viime vuotista vähemmän vaikeuksia, sen sijaan vapaa-aikasektorilla näkymät ovat edelleen huonot.
- Veroäyrin hinnan korotuspaineet ovat edelleen suuret Keski-Suomen läänin kunnissa. Jyväskylän seudun ulkopuolella lähes 90 % vastaajista arvioi kunnanvaltuuston nostavan veroäyrin hintaa kahden seuraavan vuoden kuluessa. Jyväskylän seudun kunnissa korotuksiin ryhdytään harvemmin. Äyrin hinnan korotusten arvioidaan ajoittuvan koko läänissä useammin vuodeksi 1995.
- Veroäyrimäärän kehitysnäkymät ovat synkemmät kuin muilla mittauskerroilla. Lähes 90 % vastaajista odottaa kehityksen heikentyvän tänä vuonna. Jyväskylän seudulla näkymät ovat hieman muita kuntia synkemmät. Huono kehitys jatkuu ensi vuonnakin, tosin Jyväskylän seudulla odotukset ovat selvästi tämän vuotista paremmat. Muissa kunnissa veroäyrikertymä supistuu.
- Velkamäärä kasvaa erityisesti Jyväskylän seudulla aikaisempaa hitaammin. Velanoton tarve on vähentynyt myös muissa kunnissa. Ensi vuosi näyttää entistä valoisammalta. Velkamäärän arvioidaan jopa vähentyvän. Näkymät ovat samanlaiset sekä keskusalueilla että sen ulkopuolella.
- Näkemykset asukasluvun kehityksestä myötäilevät aikaisempia arvioita. Läänin väkimäärän odotetaan lisääntyvän, kasvu painottuu Jyväskylän seudulle. Muissa kunnissa väestön arvioidaan vähentyvän. Vuonna 1993 kehitys jatkuu samanlaisena, joskin kasvuodotukset ovat hieman suuremmat. Jyväskylän seudun ulkopuolella lähes kolmannes vastaajista arvioi nuorten muuton kunnasta lisääntyvän Jyväskylän seudun ulkopuolella.
- Työttömyyskehitys näyttää edelleen huonolta tänä vuonna. Jyväskylän seudulla yli 80 % vastaajista odottaa työttömyyden lisääntyvän viime vuodesta. Ensi vuonna tilanteen arvioidaan olevan oleellisesti paremman. Keskusalueilla työttömyys ei lisääny ja muissa kunnissa se saattaa jopa vähentyä.
- Työpaikat vähentyvät tänä vuonna koko läänissä, näkemykset myötäilevät pitkälti aikaisempia odotuksia. Ensi vuonna työpaikkojen ei uskota vielä lisääntyvän vaan ne pysyvät suunnilleen tämän vuotisella tasolla. Näkymät ovat maan huonoimpia.
- Investoinnit jäävät tänä vuonna vähäisiksi. Jyväskylän seudulla teollisuusinvestoinnit vähentyvät. Kaupan ja palveluiden alalla sekä asuntorakentamisessa näkymät ovat paremmat kuin muissa aluebarometrin mittauksissa, joskin investoinnit supistuvat edelleen. Keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa maatalousinvestointien arvioidaan vähenevän selvästi aikaisempaa hitaammin. Ensi vuonna asuntorakentaminen saattaa lisääntyä erityisesti Jyväskylän seudulla. Sen sijaan teollisuuteen investoidaan edelleen varsin vähän, neljännes vastaajista odottaa investointien vähenevän. Muissa kunnissa teollisuusinvestoinnit pysyvät nykyisellä tasolla. Maatalouden investoinnit vähentyvät.

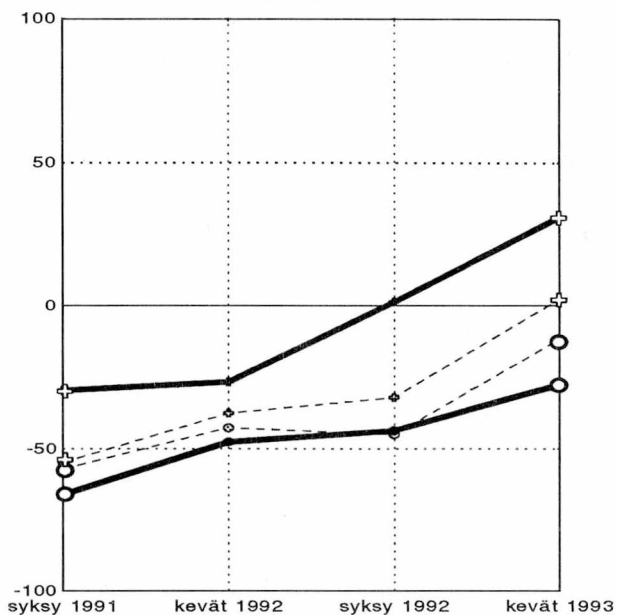
Vaasan lääni

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 6b)

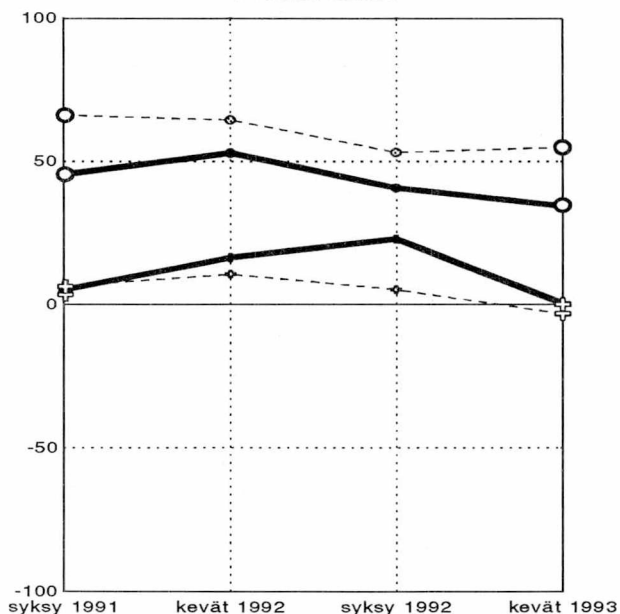
Kunnan tuleva kehitys

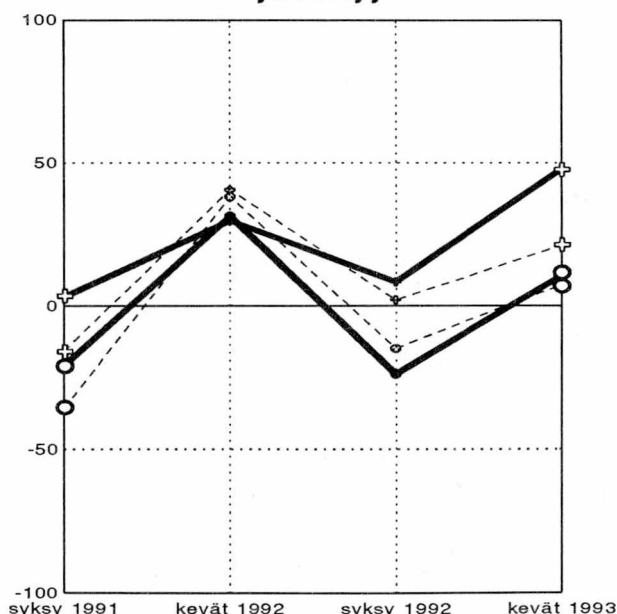
Velkamäärä

Asukasluku

Työttömyys

○ ——— lääni keskusaluekunnat   ○ ——— koko maan keskusaluekunnat keskimäärin
 + ——— muut kunnat   + ——— muut kunnat keskimäärin

Vaasan lääni

Läänin kehitysnäkymät ovat sisäisesti erilaiset. Keskusaluekuntien näkymät ovat parantuneet viime syksystä. Sen sijaan muissa kunnissa ne ovat aikaisempaan huonommat. Kuntien rahoitusnäkymät ovat viime syksyistä valoisammat. Sen sijaan elinkeinoelämän kehittämisen ongelmat lisääntyvät lähitulevaisuudessa. Yli puolet vastaajista arvioi kunnan veroäyrin hintaa korotettavan kahden seuraavan vuoden aikana. Veroäyrimäärän kehitys jatkuu heikkona erityisesti tänä vuonna. Velkaa otetaan aikaisempaa vähemmän erityisesti keskusseutujen ulkopuolisissa kunnissa. Asukasluvun odotetaan kasvavan tänä vuonna koko läänissä, jatkossa kasvun arvioidaan painottuvan keskusaluekuntiin. Työttömyysnäkymät ovat viime syksyistä valoisammat, työttömyyden arvioidaan supistuvan ensi vuonna. Investointien uskotaan hiljalleen elpyvän vuonna 1994, suurimmat odotukset kohdistuvat teollisuuteen ja asuntorakentamiseen.

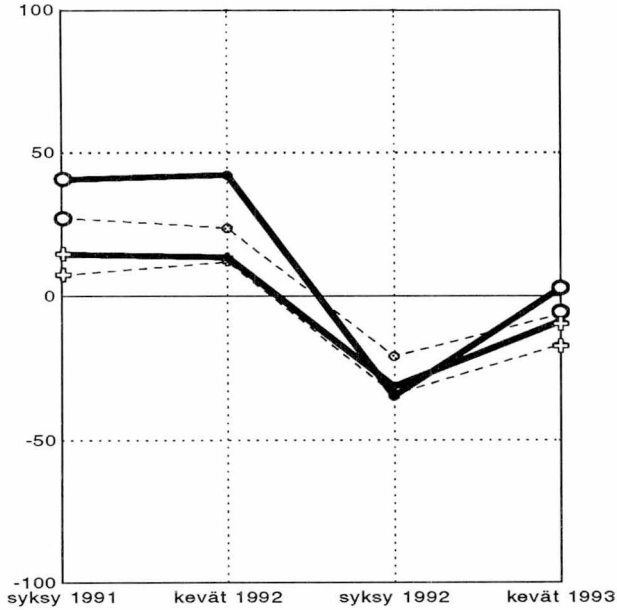
- Vaasan läänin kuntien yleisnäkymät ovat huonontuneet kaikilla mittauskerroilla, joskin keskusaluekunnissa kehityksen arvioidaan parantuvan viime syksyisten huonojen näkymien jälkeen. Sen sijaan muissa kunnissa odotukset ovat synkimmät syksystä 1991.
- Keskusaluekuntien ulkopuolella kuntien rahoitusnäkymät ovat viime syksyistä paremmat, tosin pääosassa kuntia ongelmien arvioidaan vielä lisääntyvän. Kuntien yhteistyön odotetaan sujuvan tulevaisuudessakin hyvin koko läänissä. Elinkeinoelämän kehittämisen ongelmat kasvavat edelleen, keskusaluekunnissa tilanne nähdään muuta lääninä heikompana. Vapaa-aika- ja kulttuuriasiat askarruttavat vastaajia koko läänissä. Lisäksi keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa myös koulutoimen arvioidaan tuottavan jatkossa lisää vaikeuksia. Sen sijaan kaavoituksessa tulevaisuuden näkymät ovat viime syksyistä paremmat. Sosiaali- ja terveystalveluiden järjestäminen nähdään Vaasan läänin kunnissa useimpia muita läänejä helpompana.
- Vastaajien arvioiden mukaan yli puolet Vaasan läänin kunnista korottaa veroäyrin hintaa kahden seuraavan vuoden aikana. Korotukset painottuvat vuodelle 1995. Näkymät ovat samansuuntaiset keskusalueilla ja muissa kunnissa.
- Veroäyrimäärän kehityksen arvioidaan huonontuvan tänä vuonna koko läänissä. Näkymät ovat aikaisempia mittauksia synkemmät. Ensi vuonna huonon kehityksen arvioidaan hidastuvan. Keskusaluekunnissa näkymät ovat hieman muita kuntia heikommat.
- Keskusseutujen ulkopuolisissa kunnissa velanoton ei odoteta tänä vuonna enää lisääntyvän. Sen sijaan keskusaluekunnissa velkamäärä kasvaa, tosin aikaisempaa hitaammin. Ensi vuonna velkamäärän arvioidaan vähentyvän selvästi keskusalueiden ulkopuolella, keskusaluekunnat joutuvat edelleen ottamaan velkaa.
- Läänin asukasluvun arvioidaan kasvavan sekä keskusalueilla että niiden ulkopuolella. Keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa kasvu on vähäisempää kuin viime syksynä. Ensi vuonna väkimäärä kasvaa keskusalueilla, sen sijaan muissa kunnissa asukasluvun uskotaan pysyvän ennallaan.
- Työttömyys lisääntyy tänä vuonna koko läänissä, tosin keskusalueiden ulkopuolella näkymät ovat keskusaluekuntia paremmat. Ensi vuonna työttömyyden odotetaan kohentuvan. Keskusaluekunnissa työttömien määrä saattaa hieman vähentyä. Muissa kunnissa kehitys näyttää vielä paremmalta, noin puolet vastaajista arvioi työttömyyden vähentyvän. Näkymät ovat muita läänejä valoisammat.
- Työpaikat vähenevät tänä vuonna koko läänissä. Vuonna 1994 näkymät ovat paremmat. Keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa työpaikat saattavat hieman lisääntyä, keskusaluekunnissakin niiden vähenemisen odotetaan hidastuvan tästä vuodesta.
- Investointien kehitysnäkymät ovat pitkälti samanlaiset kuin viime vuonna. Investointien odotetaan vähentyvän vuonna 1993. Teollisuuden investointinäkymät ovat useimpia muita läänejä paremmat. Keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa teollisuusinvestointien ei enää uskota vähenevän. Asuntorakentamisen arvioidaan olevan edelleen lamassa, joskin ensi vuonna kehitys näyttää kohentuvan. Keskusalueiden ulkopuolella teollisuusinvestointien odotetaan viriävän. Myös kaupan ja palveluiden investoinnit saattavat lisääntyä. Keskusaluekunnissa asuntorakentamiseen ja teollisuuden sijoitetaan tämän vuotista enemmän, mutta maataloudessa sekä kaupan ja palveluiden alalla investointien arvioidaan vielä supistuvan.

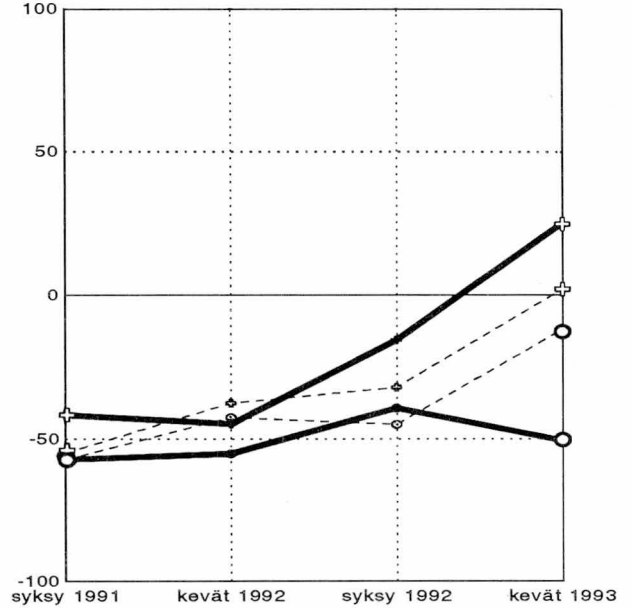
Oulun lääni

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 6b)

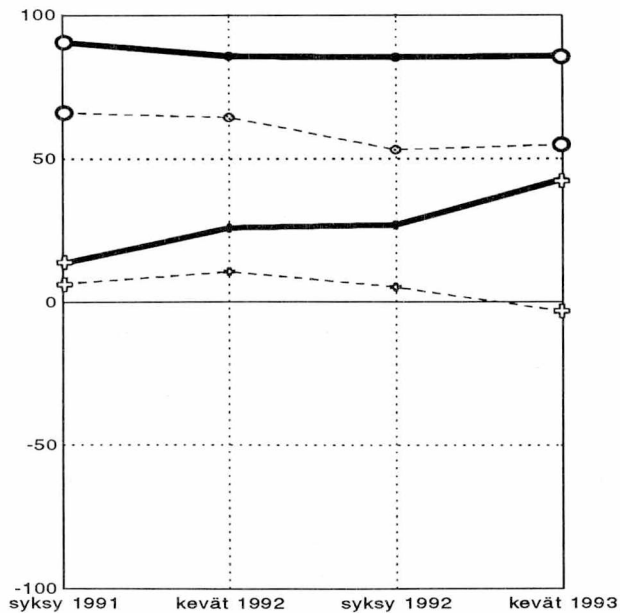
Kunnan tuleva kehitys

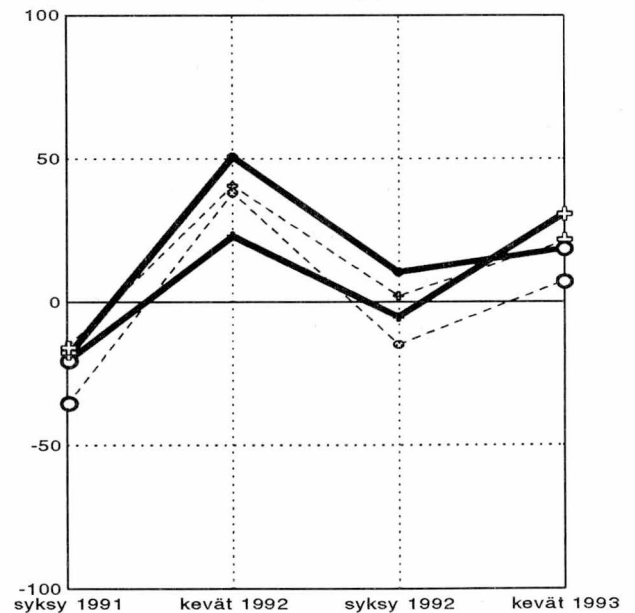
Velkamäärä

Asukasluku

Työttömyys

<p>lääni</p> <p>—●— keskusaluekunnat</p> <p>—+— muut kunnat</p>	<p>koko maan</p> <p>- - -●- - keskusaluekunnat keskimäärin</p> <p>- - -+ - - muut kunnat keskimäärin</p>
---	--

Oulun lääni

Alueen kehitysnäkymät ovat viime syksyistä valoisammat. Toiveet ovat kasvaneet erityisesti Oulun seudulla. Rahoitus tuottaa edelleen eniten vaikeuksia kunnallishallinnossa. Elinkeinoelämän kehittämisen näkymät ovat parhaimmat koko maassa. Veroäyrin hintaa nostetaan useimmissa kunnissa kahden seuraavan vuoden aikana. Veroäyrimäärän huonon kehityksen uskotaan hidastuvan ensi vuonna koko läänissä. Velkamäärän arvioidaan lisääntyvän keskusaluekunnissa tänä ja ensi vuonna, sen sijaan muissa kunnissa näkymät ovat selvästi paremmat. Asukasluvun odotetaan kasvavan sekä keskusalueilla että niiden ulkopuolella. Työttömyyden arvioidaan pienentyvän vuonna 1994. Oulun seudulla asuntorakentamisen investointinäkymät ovat parhaimmat koko maassa. Ensi vuonna asuntorakentamis- ja teollisuusinvestointien odotetaan hiljalleen käynnistyvän.

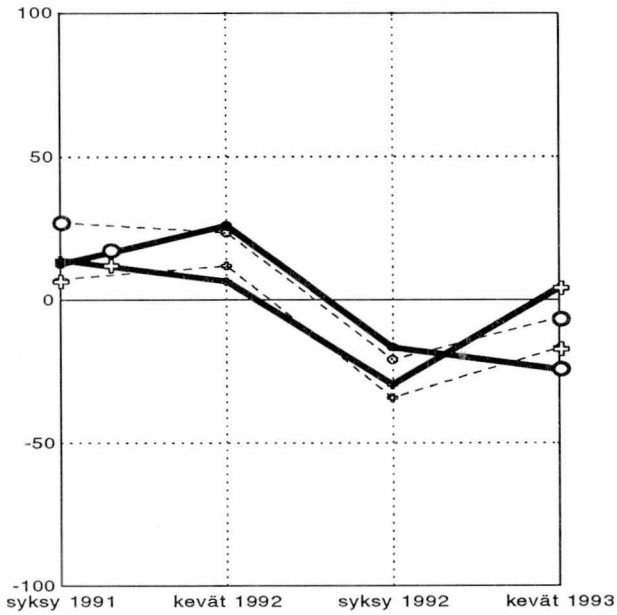
- Oulun läänissä kehitysnäkymät ovat parantuneet viime syksystä. Toiveet ovat kasvaneet erityisesti keskusaluekunnissa, parantuvaa kehitystä ennakoiti useampi kuin huonontuvaa. Keskusseutujen ulkopuolisissa kunnissa näkymät ovat hieman synkemmät, mutta kehityksen ei näissä kunnissakaan odoteta paljon heikentyvän.
- Rahoitus on edelleen kuntien suurin ongelma tulevaisuudessa, noin 3/4 vastaajista arvioi vaikeuksien lisääntyvän. Oulun seudulla vanhusten hoidon ja terveydenhoidon järjestämisen näkymät ovat parantuneet selvästi viime syksystä. Elinkeinoelämän kehittämisen odotetaan sujuvan Uudenmaan läänin keskusaluekuntien ohella parhaimmin koko maassa, vaikeuksien ei uskota enää lisääntyvän lähitulevaisuudessa. Sen sijaan muissa kunnissa kehitys näyttää menevän huonompaan suuntaan. Kaavoitustoimessa näkymät ovat parantuneet kaikilla mittauskerroilla keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa. Koulu-, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen ongelmat ovat lisääntymässä koko läänissä.
- Veroäyrin hinnan korotuspaineet ovat edelleen suuret. Arvioiden mukaan lähes kolmannes kunnista nostaa äyrin hintaa vuodelle 1994 ja hieman useampi vuodelle 1995. Oulun seudun ulkopuolella korotuksiin ryhdytään hieman keskusaluetta useammin.
- Lähes kaikki vastaajat odottavat veroäyrimäärän kehityksen huonontuvan tänä vuonna koko läänissä. Näkymät ovat synkentyneet selvästi aikaisemmista mittauskerroista. Ensi vuonna tilanteen arvioidaan olennaisesti parantuvan. Oulun seudulla heikon kehityksen uskotaan taittuvan ja muissa kunnissakin näkemykset ovat aikaisempaa toiveikkaampia.
- Velkamäärän kehitysnäkymät ovat Oulun seudulla samanlaiset kuin muilla mittauskerroilla, velkamäärän arvioidaan kasvavan tänä vuonna. Muissa kunnissa odotukset ovat muuttuneet, velkamäärän uskotaan olevan viime vuotisella tasolla. Ensi vuoden kehitysnäkymät eroavat alueittain, Oulun seudulla velanoton arvioidaan edelleen lisääntyvän. Sen sijaan muissa kunnissa velkamäärän uskotaan pienentyvän.
- Asukasluvun kehitysnäkymät ovat samanlaiset kuin aikaisemmillä mittauskerroilla. Väkimäärän arvioidaan lisääntyvän erityisesti Oulun seudulla, mutta kasvotuksia on myös muissa kunnissa. Ensi vuoden näkymät ovat samalaiset, tosin Oulun seudun ulkopuolisissa kunnissa toiveet kasvusta ovat hieman tämän vuotista suuremmat.
- Työttömyys lisääntyy tänä vuonna koko läänissä, mutta erityisesti keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa odotukset ovat parantuneet viime syksystä. Ensi vuonna työttömyyden arvioidaan supistuvan. Keskusalueen ulkopuolella vähentymisen odotetaan olevan Oulun seutua nopeampaa.
- Työpaikat vähenevät tänä vuonna koko läänissä. Oulun seudulla työpaikkamäärän arvioidaan supistuvan läänin muita kuntia vähemmän. Ensi vuoden osalta odotukset ovat suuremmat. Keskusaluekunnissa työpaikkamäärän arvioidaan lisääntyvän, muissa kunnissa pysytään suunnilleen tämän vuotisella tasolla.
- Investointien odotetaan supistuvan tänä vuonna koko läänissä. Oulun seudulla asuntorakentaminen on kuitenkin jo viriämässä, näkymät ovat parhaimmat koko maassa. Ensi vuosi näyttää asuntorakentamisesta ja teollisuudesta merkittävän investointien hidasta lisääntymistä erityisesti Oulun seudulla. Muissa kunnissa odotukset ovat hieman varovaisemmat. Myös kaupan ja palveluiden sekä maatalouden kehitysnäkymät ovat aikaisempaa valoisammat koko läänissä, vaikka investointien arvioidaan edelleen supistuvan.

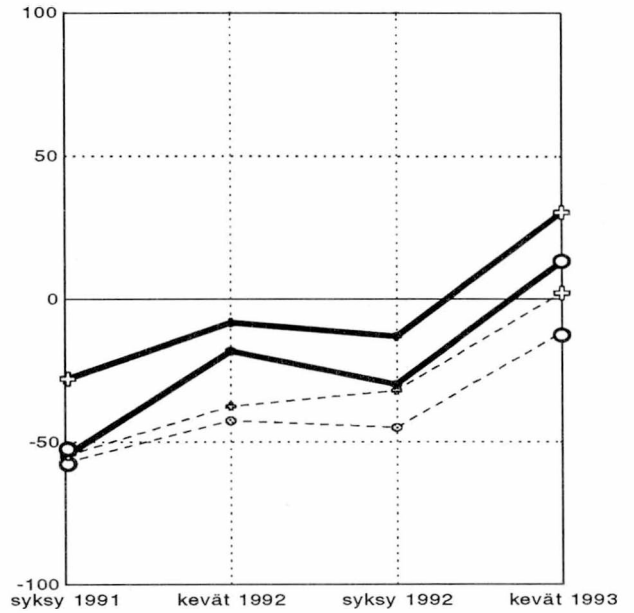
Lapin lääni

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 6b)

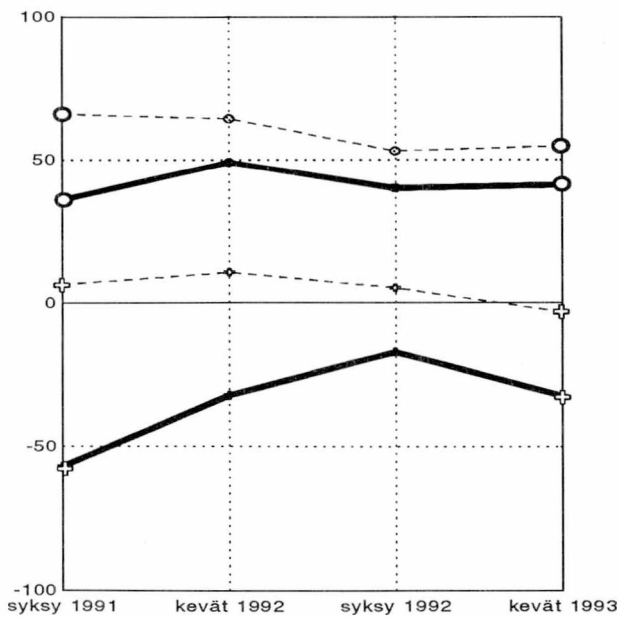
Kunnan tuleva kehitys

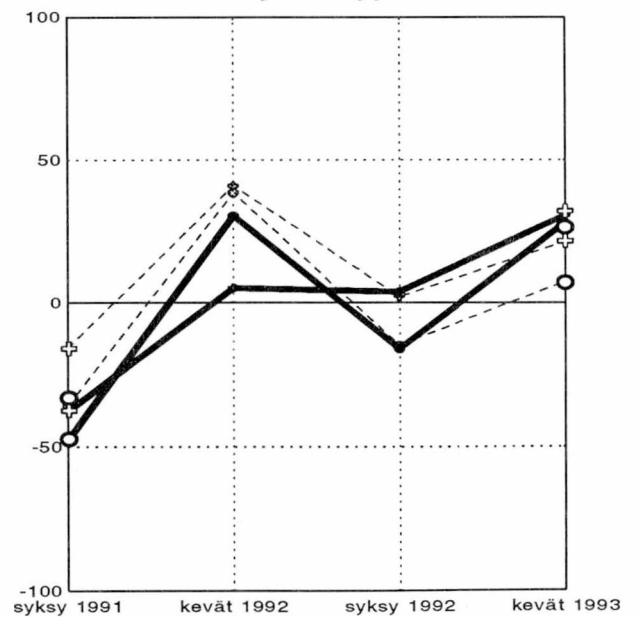
Velkamäärä

Asukasluku

Työttömyys

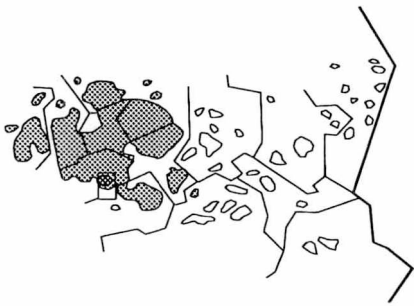

läänin
 ○ keskusaluekunnat
 + muut kunnat
 koko maan
 ○ keskusaluekunnat keskimäärin
 + muut kunnat keskimäärin

Lapin lääni

Lapin läänin kehitysnäkymät ovat Hämeen läänin ohella parhaimmat koko maassa. Keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa odotukset ovat muuta lääniä toiveikkaammat. Kuntien rahoitustilanne näyttää paremmalta kuin muissa lääneissä. Kuntien yhteistyön uskotaan parantuvan keskusalueiden ulkopuolella. Veroäyrin hintaa nostetaan harvemmin kuin muualla, erityisesti keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa päätöksiä korotuksista lykättäneen myöhemmäksi. Veroäyrimäärän kehitys jatkuu heikkona tänä vuonna, mutta kohentuu jatkossa ainakin keskusaluekunnissa. Velkamäärän arvioidaan vähentyvän vuonna 1994 koko läänissä. Asukasluvun kehitysnäkymät ovat pysyneet ennallaan, keskusaluekunnissa määrä kasvaa ja muissa kunnissa vähenee. Työttömyyden odotetaan helpottuvan ensi vuonna koko läänissä. Investointitoiminnan uskotaan viriävän hitaasti maataloutta lukuunottamatta. Keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa muilla tarkasteltavilla toimialoilla investoinnit saattavat jopa kasvaa vuonna 1994, näkymät ovat synkemmät keskusaluekunnissa.

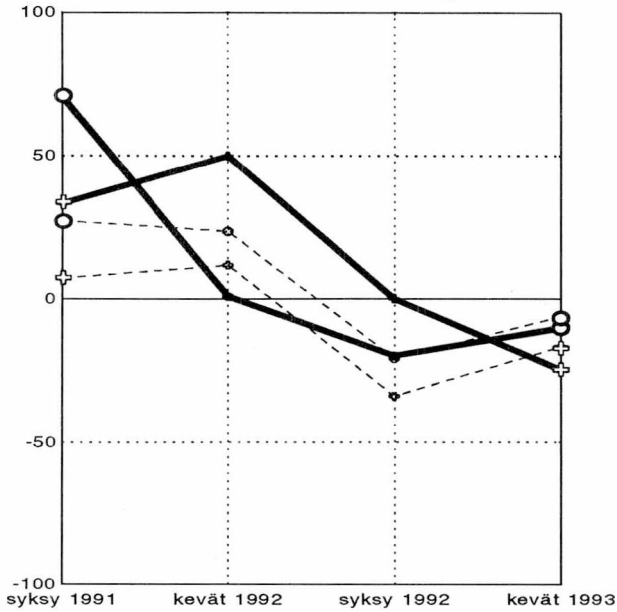
- Lapin läänin kunnissa on tässä mittauksessa parhaimmat kehitysnäkymät Hämeen läänin ohella. Läänin sisällä näkemykset kuitenkin vaihtelevat. Keskusaluekunnissa odotukset ovat synkemmät kuin muilla mittauserroilla, yli puolet vastaajista arvioi kehityksen huonontuvan. Sen sijaan keskusalueiden ulkopuolella näkymät ovat kohentuneet selvästi viime syksystä.
- Keskusaluekuntien rahoitustilanne nähdään muuta maata paremmaksi. Sen sijaan muissa kunnissa yli 60 % vastaajista arvioi rahoituksen järjestämisen vaikeutuvan lähitulevaisuudessa. Kuntien yhteistyön arvioidaan jatkuvan hyvänä, vaikka keskusaluekunnissa näkymät ovat huonontuneet aikaisemmasta. Muissa kunnissa yhteistyön odotetaan parantuvan. Keskusaluekunnissa vanhusien hoidon vaikeuksien uskotaan lisääntyvän. Elinkeinoelämän kehittämisen odotetaan sujuvan Lapin läänin kunnissa aikaisempaa selvästi paremmin, näkymät ovat hyvät myös muihin lääneihin verrattuna. Keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa asumisen hyvät näkymät ovat kääntyneet nyt huonommiksi. Keskusalueilla koulutoimen ongelmat ovat lisääntyneet aikaisemmista mittauserroista. Sen sijaan kulttuuri- ja vapaa-aikatoimissa huonon kehityksen arvioidaan taittuvan lähitulevaisuudessa.
- Lapin läänin kunnissa veroäyrin hinnan korotustarve on muita läänejä pienempi kahden seuraavan vuoden aikana. Erityisesti keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa arvioidaan korotuksia lykättävän myöhemmäksi. Keskusaluekunnissa kolmannes vastaajista arvioi hintaa nostettavan ensi vuodeksi ja hieman harvempi vuodeksi 1995.
- Veroäyrimäärän kehitys huonontuu tänä vuonna. Näkymät ovat synkimmät keskusaluekunnissa, joissa lähes kaikki vastaajat näkevät tämän vuoden aikaisempaa huonompaa. Muissa kunnissa odotukset ovat hieman toiveikkaammat. Ensi vuonna erityisesti keskusaluekunnissa veroäyrimäärän kehitys kohentuu, enää kolmannes vastaajista näkee huonompaa olevan tulossa. Muissa kunnissa odotukset ovat hieman varovaisemmat.
- Vastaajien mukaan velanoton tarve on pienentynyt Lapin läänin kunnissa. Keskusaluekunnissa velkamäärä pysyy viime vuotisella tasolla ja muissa kunnissa sen odotetaan supistuvan. Ensi vuonna velan uskotaan vähentyvän myös keskusalueilla. Muissa kunnissa kehitysnäkymät ovat samanlaiset kuin tänä vuonna.
- Näkemykset asukasluvun kehityksestä poikkeavat läänin sisällä. Keskusaluekuntien väestön arvioidaan lisääntyvän. Sen sijaan muissa kunnissa 2/3 vastaajista arvioi asukasluvun vähenevän tänä vuonna. Ensi vuonna tilanteen ei odoteta muuttuvan. Nuorten muuton kunnasta arvioidaan lisääntyvän tänä vuonna sekä keskusalueilla että niiden ulkopuolella.
- Tänä vuonna työttömyys kehittyy aikaisempien näkemysten mukaisesti, työttömien määrä kasvaa selvästi koko läänissä. Ensi vuoden näkymät ovat selvästi valoisammat. Työttömyyden arvioidaan vähenevän sekä keskusaluekunnissa että muissa kunnissa.
- Lapin läänin kunnissa työpaikkojen odotetaan vähenevän tänä vuonna selvästi. Keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa näkymät ovat aikaisempia mittauksia huonommat, lähes 80 % vastaajista arvioi työpaikkojen vähentyvän. Ensi vuonna kehityksen uskotaan kuitenkin kääntyvän paremmaksi. Keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa työpaikat saattavat jopa lisääntyä.
- Investoinnit vähentyvät viime vuodesta koko läänissä. Poikkeuksena keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa teollisuuden sekä kaupan ja palveluiden investointien odotetaan pysyvän aikaisemmalla tasolla. Näkymät ovat parhaimmat koko maassa. Sen sijaan lähes kaikki vastaajat odottavat maatalouteen investoitavan aikaisempaa vähemmän. Keskusaluekunnissa kaikkien tarkasteltavien toimialojen investoinnit vähentyvät selvästi viime vuodesta. Ensi vuonna investointitoiminta viriää hitaasti maataloutta lukuunottamatta. Keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa teollisuuden, asuntorakentamisen sekä kaupan ja palveluiden investointien arvioidaan jopa lisääntyvän. Keskusaluekunnissa kehityksen ei uskota olevan yhtä hyvää, joskin investointien vähenemisen nähdään hidastuvan.

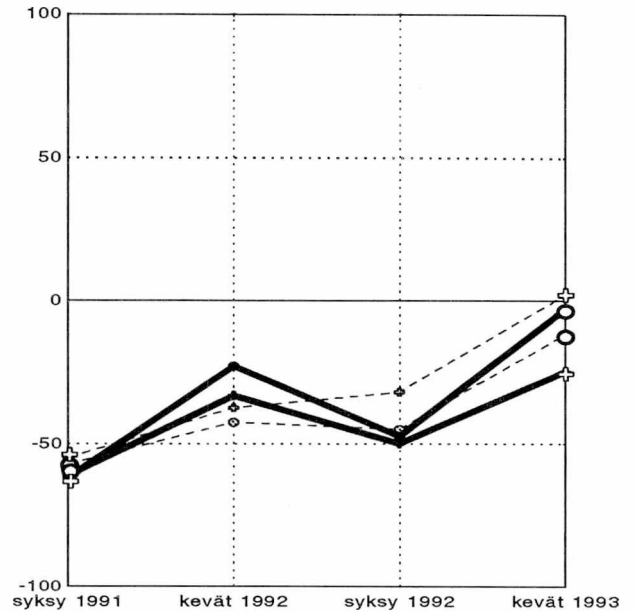
Ahvenanmaa

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 6b)

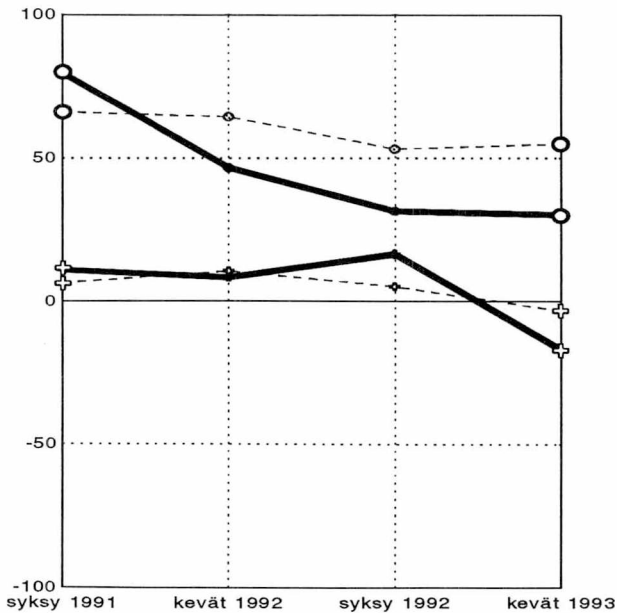
Kunnan tuleva kehitys

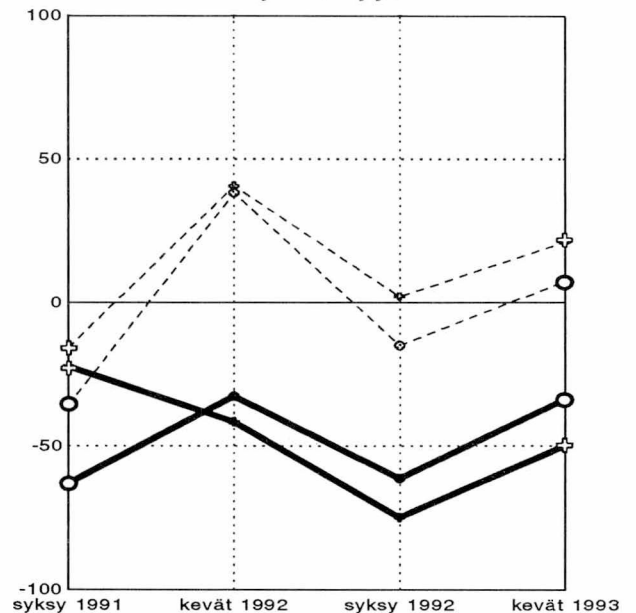
Velkamäärä

Asukasluku

Työttömyys

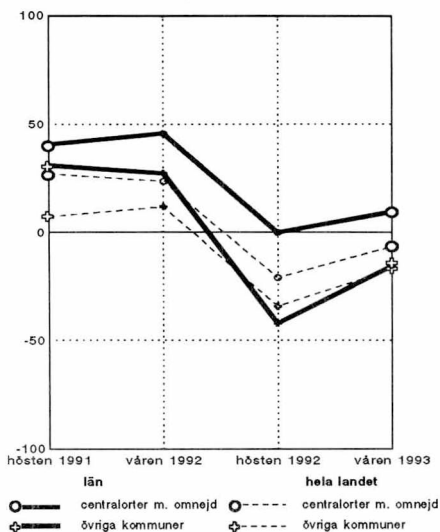
läänin
 ○ keskusaluekunnat
 + muut kunnat
koko maan
 ○ keskusaluekunnat keskimäärin
 + muut kunnat keskimäärin

Ahvenanmaa

Ahvenanmaan kehitysnäkymät ovat varsin huonot erityisesti Maarianhaminan seudun ulkopuolisissa kunnissa. Rahoitustilanne on parantunut Maarianhaminan seudulla, sen sijaan muissa kunnissa näkymät ovat edelleen synkät. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin. Veroäyrin hinnan korotuspaineet ovat suuret Maarianhaminan seudun ulkopuolisissa kunnissa hintaa joudutaan korottamaan kahden seuraavan vuoden aikana. Veroäyrimäärän kehitys jatkuu synkkänä myös ensi vuonna. Ahvenanmaan kunnissa otetaan velkaa useimpia muita läänejä vähemmän. sukasluku kasvaa Maarianhaminan seudulla. Työttömyyden arvioidaan kasvavan vielä ensi vuonna erityisesti Maarianhaminan seudun ulkopuolisissa kunnissa. Investoinnit vähenevät tänä vuonna teollisuutta lukuunottamatta, investointien ei uskota viriävän ensi vuonnakaan.

- Ahvenanmaan kehitysnäkymät ovat varsin synkät. Keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa puolet vastaajista arvioi kehityksen huonontuvan tulevaisuudessa. Maarianhaminan seudulla odotukset ovat hieman kohentuneet, runsaat 40 % vastaajista arvioi tilanteen paranevan.
  - Maarianhaminan seudulla kuntien rahoitustilanne on hieman parantunut viime syksystä, vaikka ongelmat eivät ole poistuneet. Muissa kunnissa lähes kaikki vastaajat arvioivat vaikeuksien lisääntyvän. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin, vaikka erityisesti Maarianhaminan seudun ulkopuolisissa kunnissa siihen suhtaudutaan varovaisemmin kuin syksyllä. Vanhusten hoidon järjestäminen koetaan vaikeaksi. Keskusaluekunnissa päivähoiton järjestäminen nähdään ongelmallisena, tilanne on huonontunut viime syksystä. Sen sijaan terveydenhoidon järjestämisen arvioidaan helpottuvan koko maakunnassa. Asumisen näkymät ovat parantuneet Maarianhaminan seudun ulkopuolisissa kunnissa. Kulttuuri-, vapaa-aika- ja koulutoimissa näkymät ovat synkät. Myöskään elinkeinoelämän kehittämisiongelmiin ei uskota helpottuvan tulevaisuudessa.
  - Näkemykset veroäyrin hinnan korottamisesta poikkeavat alueittain. Maarianhaminan seudun ulkopuolisissa kunnissa lähes kaikki kunnat nostavat äyrin hintaa kahden seuraavan vuoden aikana, lähes puolet vastaajista arvioi jo ensi vuodeksi. Maarianhaminan seudulla korotustarve on selvästi pienempi, noin joka neljäs kunta korottaa ensi vuodeksi ja saman verran vuodeksi 1995.
  - Maarianhaminan seudun ulkopuolisissa kunnissa 2/3 vastaajista arvioi kehityksen veroäyrimäärän kehityksen huonontuneen viime vuodesta. Ensi vuonna veroäyrimäärän kehityksen ei odoteta parantuvan.
  - Ahvenanmaan kunnissa velanoton tarve on maan alhaisimpia. Keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa velkamäärän arvioidaan pienentyvän tänä vuonna.
- Myös Maarianhaminan seudulla näkymät ovat aikaisempaa valoisammat. Ensi vuonna tilanteen ei uskota muuttuvan keskusaluekunnissa, sen sijaan Maarianhaminan seudun ulkopuolella velkamäärän odotetaan kasvavan selvästi tästä vuodesta.
- Ahvenanmaan asukasluvun ei arvioida muuttuvan. Maarianhaminan seudulla väkimäärän odotetaan kasvavan ja muissa kunnissa hieman vähentyvän.
  - Tämän vuoden työttömyysnäköymät ovat synkimmät syksystä 1991. Työttömien määrän arvioidaan lisääntyvän selvästi koko maakunnassa. Erityisesti Maarianhaminan seudun ulkopuolisissa kunnissa näkymät ovat synkentyneet viime syksystä. Ensi vuonna työttömyys kasvaa edelleen, mutta tilanteen arvioidaan olevan tätä vuotta helpomman. Maarianhaminan seudulla kehitys tasaantuu, eikä työttömyyden odoteta suuresti kasvavan. Muissa kunnissa näkymät ovat huonommat.
  - Työpaikat vähenevät selvästi Maarianhaminan seudulla, muissa kunnissa ne pysyvät ennallaan. Ensi vuonna tilanne kohentuu Maarianhaminan seudun ulkopuolisissa kunnissa, joskin työpaikkojen ei vielä odoteta lisääntyvän. Maarianhaminan seudulla näkymät ovat huonontuneet syksystä -91, kolmasosa vastaajista arvioi työpaikkamäärän pienentyvän ensi vuonna.
  - Investointinäköymät eivät ole muuttuneet viime syksystä. Maarianhaminan seudun ulkopuolisissa kunnissa noin 2/3 vastaajista arvioi asuntoinvestointien vähenevän viime vuodesta. Teollisuuden investointien ei odoteta juurikaan vähentyvän aikaisemmasta. Ensi vuonna investoimisen ei odoteta vielä viriävän. Maarianhaminan seudulla asuntorakentamisen heikon kehityksen odotetaan hidastuvan, sen sijaan muissa kunnissa huono kehitys jatkuu. Kaupan ja palveluiden alalla investoinnit vähentyvät aikaisempaa enemmän Maarianhaminan seudun ulkopuolisissa kunnissa.

Utvecklingen i framtiden

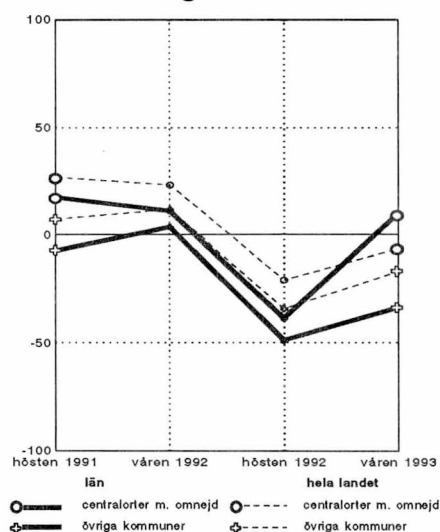

Nylands län

De allmänna utsikterna för utvecklingen i regionen har förbättrats sedan hösten. I Tavastehus och Lapplands län är förväntningarna de mest positiva, därefter kommer Nylands län. Förväntningarna är fortfarande högre ställda i centralorter med omnejd än i övriga kommuner. Kommunernas ekonomiska situation är svårast i hela landet. Förhöjningar av skattörespriset kommer att vara vanliga under de två närmaste åren. Skattöresutvecklingen försämras från i fjol, men nästa år är förväntningarna i centralorter med omnejd mycket ljusare. Behovet att ta lån har minskat från tidigare, främst i kommuner utanför centralorterna. Befolkningsutvecklingen kommer att vara densamma som tidigare. Invånarantalet ökar i hela länet med tyngdpunkten på centralorter med omnejd. Arbetslösheten väntas minska i hela länet 1994. Investeringarna antas öka inom industrin och bostadsbyggandet. När utvecklingen inom näringslivet blir positiv uppskattas problemen inom centralorterna minska.

Se sidan 10.

Utvecklingen i framtiden

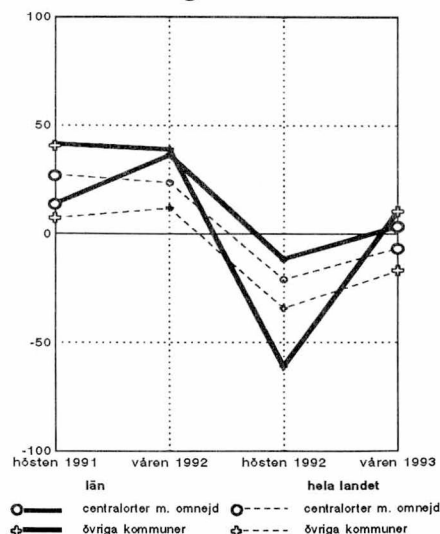

Åbo och Björneborgs län

De allmänna utsikterna för utvecklingen inom regionen är bland de sämsta i hela landet. Då det gäller finansiering har centralorter med omnejd inte lika stora svårigheter som de övriga länen. Däremot löper kommunernas samarbete sämre än på andra håll i landet. Skattöres pris kommer att höjas i flera kommuner under åren 1994 och 1995. Skattöres utveckling fortsätter att vara dålig trots att utsikterna för nästa år är bättre. Låntagningen blir mindre än under tidigare år, år 1994 kan skuldbördan t.o.m. minska. Invånarantalet i Åbo och Björneborgs län väntas öka, ökningen koncentreras till centralorter med omnejd. Arbetslösheten ökar ännu klart i år. Investeringarna i industrin väntas ta fart nästa år. Inom centralorter med omnejd väntas bostadsbyggandet bli livligare än i år.

Se sidan 12.

Utvecklingen i framtiden

Tavastehus län

De allmänna utsikterna för utvecklingen i länet är de bästa i hela landet. Jämfört med förra hösten är förväntningarna positivare i hela länet. När det gäller finansiering är problemen färre i kommuner utanför centralorter med omnejd än i landet i övrigt. Också kommunernas samarbete löper mycket bra. Skattöresförhöjningar kommer inte att ske lika ofta som i många andra län. Skattöresutvecklingen försämras åren 1993-94. Låntagningsbehovet har minskat både inom centralorter med omnejd och i övriga kommuner. Invånarantalet väntas öka också utanför centralorter med omnejd. Arbetslösheten ökar ytterligare i år, men närmare hälften trodde att antalet arbetslösa minskar nästa år. Investeringsverksamheten väntas så småningom öka främst inom industrin och bostadsbyggandet.

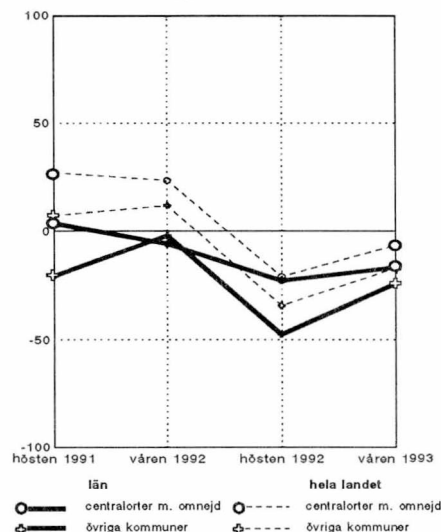
Se sidan 14.

Kymmene län

De allmänna utsikterna för utvecklingen i länet är fortfarande dåliga. Finansieringsläget i kommuner utanför centralorterna är bland de svåraste i landet. Däremot fortlöper kommunernas samarbete bra främst inom centralorter med omnejd. Trycket på att höja skattörets pris har förblivit stort i kommuner utanför centralorterna. Skattöresutvecklingen ser dystert ut i hela länet åren 1993-94. Skuldsättningen minskar i år och nästa år jämfört med tidigare år. Invånarantalet i Kymmene län väntas minska, också på centralorter med omnejd är utsikterna dåliga. Arbetslösheten ökar i år främst på centralorter med omnejd, i framtiden antas arbetslösheten minska. Investeringsverksamheten inom industrin och husbyggandet väntas öka nästa år, en vändning till det bättre håller sakta på att ske.

Se sidan 16.

Utvecklingen i framtiden

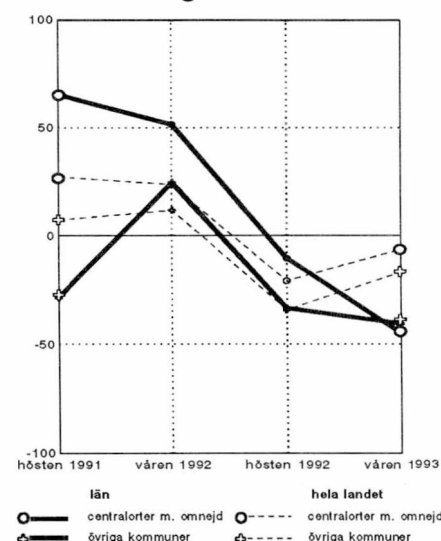

S:t Michels län

De allmänna utsikterna för utvecklingen i länet är jämsides med Norra Karelen de dystraste i hela landet. Också kommunernas finansiering är bland de sämsta i landet. När det gäller utvecklandet av näringslivet har trakten kring S:t Michel större svårigheter än centralorter med omnejd i allmänhet. Trycket på att höja skattörets pris är fortfarande stort främst i trakten kring S:t Michel. Skattöresutvecklingen kommer fortsättningsvis att vara dystert åren 1993-1994. Låntagningen är mindre än tidigare. Nästa år väntas skuldbördan för kommunerna i trakten kring S:t Michel minska. Invånarantalet i länet väntas inte öka ens på centralorter med omnejd, i övriga kommuner sjunkit det. Arbetslösheten antas öka ännu i år, utsikterna för nästa år är något ljusare. Nästa år väntas en utjämning i investeringsvolymens negativa utveckling ske.

Se sidan 18.

Utvecklingen i framtiden

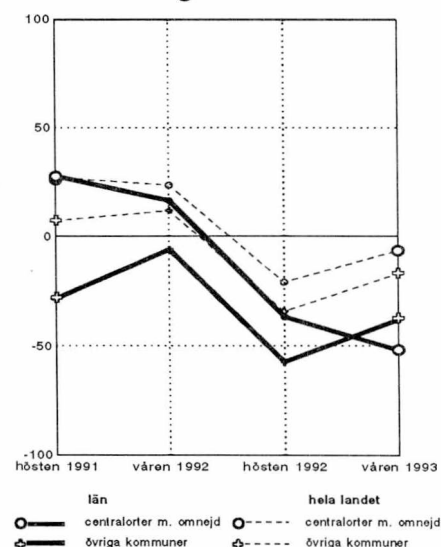

Norra Karelen län

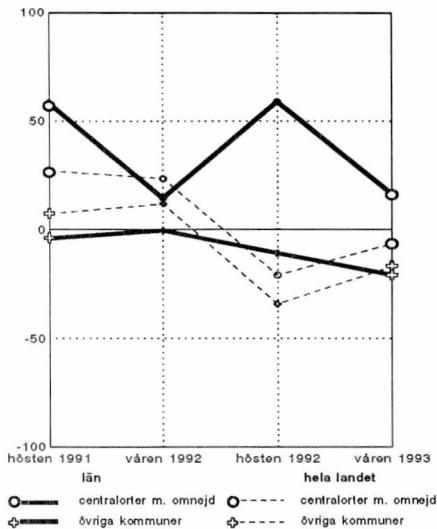
De allmänna utsikterna för utvecklingen är de sämsta i hela landet. Möjligheterna att utveckla näringslivet i Joensuuområdet bedöms vara dåliga. Kommunernas samarbete löper bättre än förut. Utanför Joensuuområdet håller arbetet med att arrangera social- och hälsovårdstjänster på att försämrats. Förhöjningen av skattörets pris förs till år 1995. Skattörets svaga utveckling fortsätter ännu nästa år. Kommunerna ökar sin skuldbörda mindre än tidigare i hela länet. Invånarantalet uppskattas öka i Joensuuområdet. Arbetslösheten ökar ännu i år. I fortsättningen är utsikterna mycket ljusare. Investeringsutsikterna har blivit sämre sedan hösten. Investeringarna uppskattas sjunka inom alla granskade näringsgrenar. Bostadsbyggandet tros få ett uppsving nästa år, därtill uppskattas investeringarna i industrin öka främst i kommuner utanför Joensuuområdet.

Se sidan 20.

Utvecklingen i framtiden

Utvecklingen i framtiden

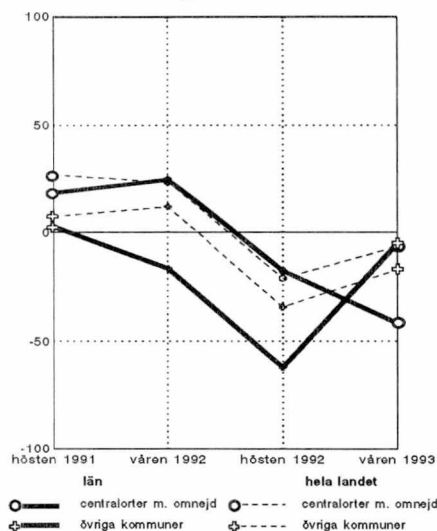

Kuopio län

De allmänna utsikterna för utvecklingen i länet har blivit dystrare sedan tidigare mätningar. Utsikterna för samarbetet mellan kommunerna i Kuopio-regionen är de bästa sedan hösten 1991. I de flesta kommuner höjs skattörets pris under de två närmaste åren. Skattöresutvecklingen är fortfarande svag i år och nästa år. Låntagningen är klart mindre än tidigare. Det är möjligt att skuldbördan t.o.m. kommer att sjunka i Kuopio-regionen i år. I de övriga kommunerna är förväntningarna försiktigare. Utsikterna då det gäller befolkningsutvecklingen har inte förändrats, invånarantalet ökar i Kuopio-regionen och minskar i övriga kommuner. Arbetslösheten väntas minska nästa år. Nästa år väntas investeringarna ta fart i Kuopio-regionen. Utsikterna för främst industrin och bostadsbyggandet är bättre än tidigare.

Se sidan 22.

Utvecklingen i framtiden

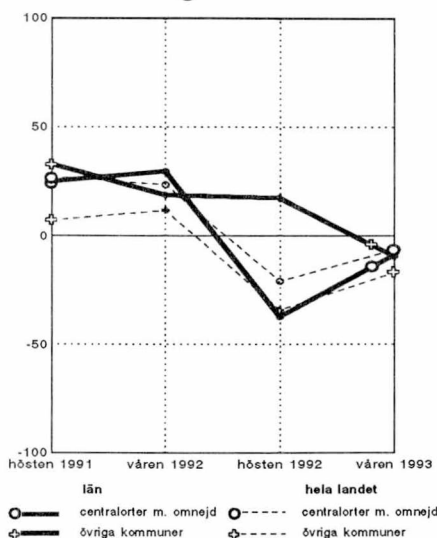

Mellersta Finlands län

De allmänna utsikterna för utvecklingen varierar inom länet. Jyväskyläregionens utveckling är nu dystrare än tidigare, hoppet om en ljusning har däremot ökat i de övriga kommunerna. Kommunernas finansieringsläge är fortsättningsvis svårt. Trycket på att höja skattörets pris är stort, främst i kommuner utanför Jyväskyläregionen. Förhöjningarna uppskattas ske huvudsakligen år 1995. Skattöresutvecklingen upplevs vara sämre än tidigare, utsikterna är mycket dåliga också för nästa år. Låntagningsbehovet har minskat jämfört med tidigare år. Arbetslöshetssituationen uppskattas bli bättre nästa år. I kommunerna utanför Jyväskyläregionen kan arbetslösheten eventuellt sjunka. Bostadsbyggandet väntas öka långsamt under nästa år. Däremot förblir investeringarna i industrin mycket små.

Se sidan 24.

Utvecklingen i framtiden

Vasa län

De allmänna utsikterna för utvecklingen varierar inom länet. Utsikterna för centralorter med omnejd har förbättrats sedan hösten. I övriga kommuner är utsikterna sämre än förut. Kommunernas finansieringsutsikter är ljusare än förra hösten. Däremot ökar problemen med att utveckla näringslivet i en nära framtid. Över hälften antog att priset på kommunens skattöre kommer att höjas under de närmaste två åren. Skattörets svaga utveckling fortsätter i år. Kommunerna utanför centralorter tar mindre lån än tidigare. Invånarantalet väntas öka i år i hela länet, i fortsättningen antas ökningen koncentreras till centralorter med omnejd. Bedömningen av arbetslöshetens utveckling är ljusare än i höstas, arbetslösheten uppskattas sjunka nästa år. Investeringarna antas öka långsamt år 1994, de största förväntningarna gäller industrin och bostadsbyggandet.

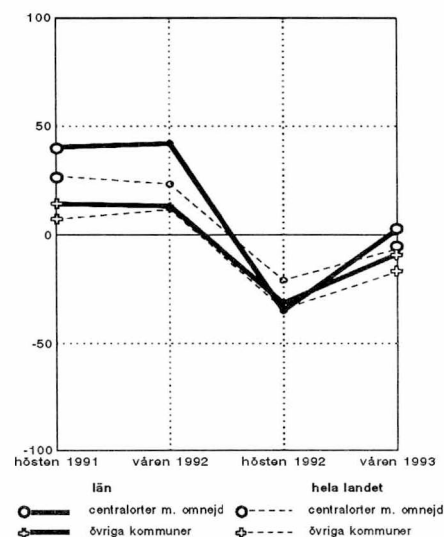
Se sidan 26.

Uleåborgs län

De allmänna utsikterna för utvecklingen i regionen är ljusare än förra hösten. Förväntningarna har ökat främst i Uleåborgsregionen. Finansieringen förorsakar alltså de största problemen i kommunalförvaltningen. Utsikterna för näringslivets utveckling är de bästa i hela landet. I de flesta kommuner höjs skattörets pris under de två närmaste åren. Skattörets dåliga utveckling antas minska nästa år i hela länet. Skuldbördan väntas öka i år och nästa år på centralorter med omnejd. I de övriga kommunerna är utsikterna däremot klart bättre. Invånarantalet väntas öka både inom centralorter med omnejd och i kommuner utanför centralorterna. Arbetslösheten väntas sjunka år 1994. Investeringsutsikterna inom bostadsproduktionen är i Uleåborgsregionen de bästa i hela landet. Nästa år väntas investeringarna inom bostadsbygandet och industrin långsamt komma igång.

Se sidan 28.

Utvecklingen i framtiden

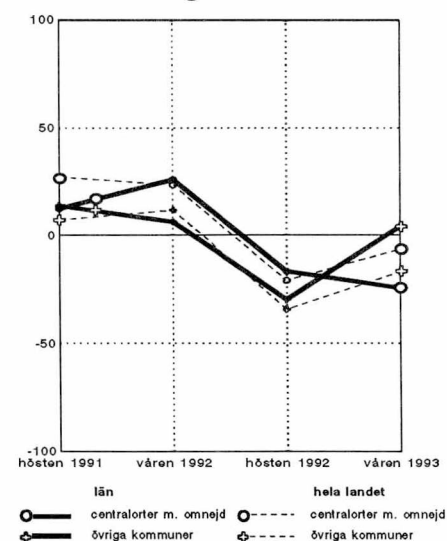

Lapplands län

De allmänna utsikterna för utvecklingen i Lapplands län bedöms jämsides med Tavastehus län vara de bästa i hela landet. I kommunerna utanför centralorterna är förväntningarna större än i övriga delar av länet. Finansieringsläget i kommunerna är bättre än i landets övriga län. Kommunernas samarbete väntas förbättras utanför centralorterna. Skattörets pris höjs mindre ofta än i andra län. I kommuner utanför centralorterna skjuts beslutet om att höja skattöret fram. Skattöresutvecklingen är fortsättningsvis dålig i år, men förbättras senare åtminstone på centralorter med omnejd. Skuldbördan antas minska i hela länet år 1994. Befolkningssiffrans utveckling har varit oförändrad. På centralorter med omnejd ökar invånarantalet medan det minskar i andra kommuner. Arbetslösheten väntas minska i hela länet nästa år. Bortsett från investeringarna i lantbruket väntas investeringsverksamheten långsamt börja öka. I kommuner utanför centralorterna är det möjligt att investeringarna t.o.m. ökar år 1994, för centralorter med omnejd är utsikterna dystrare.

Se sidan 30.

Utvecklingen i framtiden

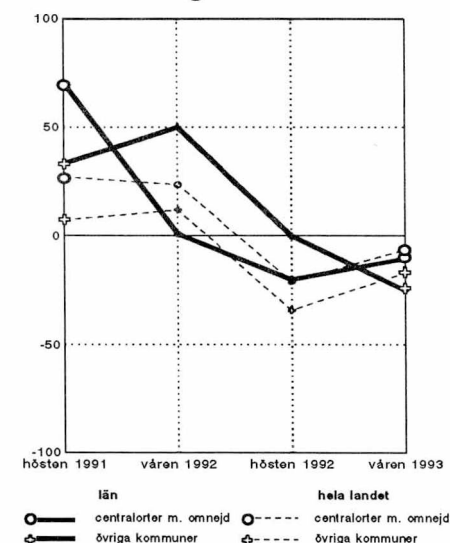

Landskapet Åland

Utsikterna för utvecklingen i landskapet Åland är mycket dåliga, främst då det gäller kommunerna utanför Mariehamnregionen. Finansieringsläget har förbättrats i Mariehamnregionen, i de övriga kommunerna är utsikterna fortfarande dystra. Kommunernas samarbete löper bra. Trycket på att höja skattörets pris är stort. I kommunerna utanför Mariehamnregionen är man tvungen att höja skattörets pris under de två närmaste åren. Skattöresutvecklingen kommer att vara dyster också nästa år. I de åländska kommunerna upptas lån mindre ofta än i landet i övrigt. Invånarantalet ökar i Mariehamnregionen. Arbetslösheten antas öka nästa år främst i kommunerna utanför Mariehamnregionen. Med undantag av industrin minskar investeringarna i år. Investeringsarna antas inte ta fart ännu nästa år.

Se sidan 32.

Utvecklingen i framtiden

Aluebarometrin kyselylomakkeen täyttöohjeet:

Kyselylomakkeeseen vastaaminen perustuu henkilökohtaisiin näkemyksiin ja tietoihin, joita viran tai luottamustoimen hoitaminen tuo kunnassa. Arvioitaessa kysymyksissä 2-8 muutosta ulottuvuudella suurempi - pienempi - yhtä suuri, kysymys on oleellista muutosista. On selvää, että pienissä kunnissa mittari on herkempi kuin suurissa. Vastaukset tunnustetaan koodien avulla. Yksittäisten kuntien tai henkilöiden mielipiteitä ei kuitenkaan julkisteta.

1.		veroäyriä korotetaan	veroäyriä pidetään ennallaan	veroäyriä lasketaan
a)	Arvioitkaa kunnanvaltuuston päätöstä veroäyrin hinnasta vuodelle 1994:	☐	☐	☐
b)	Arvioitkaa kunnanvaltuuston päätöstä veroäyrin hinnasta vuodelle 1995:	☐	☐	☐
2.	Arvioitko kuntanne veroäyrimäärän kehityksen olevan	parempi	yhtiä hyvä	huonompi
a)	kuluvana vuonna edelliseen vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
b)	seuraavana vuonna kuluvan vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
3.	Arvioitko kuntanne velkämäärän olevan	suurempi	yhtiä suuri	pienempi
a)	kuluvana vuonna edelliseen vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
b)	seuraavana vuonna kuluvan vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
4.	Arvioitko kuntanne asukasluvun olevan	suurempi	yhtiä suuri	pienempi
a)	kuluvana vuonna edelliseen vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
b)	seuraavana vuonna kuluvan vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
5.	Arvioitko nuorten (alle 30 v) muuton	lisääntyvän	pysyvän	vähentyvän
a)	kunnasta seuraavana vuonna kuluvan vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
b)	kuntaan seuraavana vuonna kuluvan vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
6.	Arvioitko työttömyyden kunnassanne	lisääntyvän	pysyvän	vähentyvän
a)	kuluvana vuonna edelliseen vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
b)	seuraavana vuonna kuluvan vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
7.	Arvioitko työpaikkojen määrän kunnassanne olevan	suurempi	yhtiä suuri	pienempi
a)	kuluvana vuonna edelliseen vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
b)	seuraavana vuonna kuluvan vuoteen verrattuna	☐	☐	☐

8. Arvioitko investointien määrän kuntanne alueella olevan kuluvana vuonna edelliseen vuoteen verrattuna

* teollisuudessa	suurempi	yhtiä suuri	pienempi
☐	☐	☐	☐
* maataloudessa	☐	☐	☐
* asuntorakentamisessa	☐	☐	☐
* kaupan ja palveluiden alalla	☐	☐	☐

b) seuraavana vuonna kuluvaan vuoteen verrattuna	suurempi	yhtiä suuri	pienempi
* teollisuudessa	☐	☐	☐
* maataloudessa	☐	☐	☐
* asuntorakentamisessa	☐	☐	☐
* kaupan ja palveluiden alalla	☐	☐	☐

9. Miten näete eri kunnallishallinnon tehtävien kehittyvän kunnassanne seuraavan 2-3 vuoden aikana?

* rahoitus	ongelmia tulossa	ei muutoksia	ongelmat poistumassa
☐	☐	☐	☐
* kuntien yhteistyö	☐	☐	☐
* päivähoitopalvelut	☐	☐	☐
* vanhusten hoitopalvelut	☐	☐	☐
* terveydenhoitopalvelut	☐	☐	☐
* ympäristöasiat	☐	☐	☐
* elinkeinoelämän kehittäminen	☐	☐	☐
* kaavoitus	☐	☐	☐
* kunnallistekniikka ja energianhuolto	☐	☐	☐
* asuminen	☐	☐	☐
* koulutus	☐	☐	☐
* kulttuuri	☐	☐	☐
* vapaa-aika	☐	☐	☐

10. Arvioitko kuntanne kehityksen tulevaisuudessa

* parantuvan selvästi	☐
* parantuvan jonkin verran	☐
* pysyvän ennallaan	☐
* huonontuvan jonkin verran	☐
* huonontuvan selvästi	☐

Anvisningar för ifyllning av frågeformuläret för regionbarometern:

Svaren baserar sig på Er personliga uppfattning och på den kännedom om kommunen som tjänsteställningen eller förtroendepådraget ger. Vid uppskattningen av förändringar i frågorna 2-8 med dimensioneringen större - lika stor - mindre är det fråga om väsentliga förändringar. Mätaren är naturligtvis känsligare i små kommuner än i stora. Frågeformulären identifieras med hjälp av koder. Enskilda personers eller kommuners åsikter publiceras inte.

1.		är oförändrat	sänks
a)	Vad tror Ni om kommunfullmäktiges beslut om skattörespriset år 1994:	höjs ☐	☐
b)	Vad tror Ni om kommunfullmäktiges beslut om skattörespriset år 1995:	☐	☐
2.	Hurdan tror Ni att skattöresutvecklingen i kommunen kommer att vara	bättre	lika bra
a)	detta är jämfört med föregående år	☐	☐
b)	nästa är jämfört med detta år	☐	☐
3.	Tror Ni att skuldbördan i Er kommun	större	lika stor
a)	detta är jämfört med föregående år	☐	☐
b)	nästa är jämfört med detta år	☐	☐
4.	Tror Ni att invånarantalet i Er kommun	större	lika stort
a)	detta är jämfört med föregående år	☐	☐
b)	nästa är jämfört med detta år	☐	☐
5.	Tror Ni att unga människor (under 30 år)	i högre grad	som tidigare
a)	nästa är jämfört med detta år flyttar från kommunen	☐	☐
b)	nästa är jämfört med detta år flyttar till kommunen	☐	☐
6.	Tror Ni att arbetslösheten i Er kommun	ökar	är oförändrad
a)	detta är jämfört med föregående år	☐	☐
b)	nästa är jämfört med detta år	☐	☐
7.	Tror Ni att antalet arbetsplatser i kommunen	ökar	är oförändrad
a)	detta är jämfört med föregående år	☐	☐
b)	nästa är jämfört med detta år	☐	☐

8. Hur tror Ni att investeringsvolymen inom Er kommun

a) detta är jämfört med föregående år förändras

* inom industrin	ökar ☐	är oförändrad ☐	minskar ☐
* inom lan bruket	☐	☐	☐
* inom bostadsproduktionen	☐	☐	☐
* inom affärs- och servicesektorn	☐	☐	☐
b) nästa är jämfört med detta år	ökar ☐	är oförändrad ☐	minskar ☐
* inom industrin	☐	☐	☐
* inom lan bruket	☐	☐	☐
* inom bostadsproduktionen	☐	☐	☐
* inom affärs- och servicesektorn	☐	☐	☐

9. Hur tror Ni att de olika uppgifterna inom kommunalförvaltningen kommer att utvecklas i Er kommun under de följande 2-3 åren

* finansiering	problem är att vänta ☐	inga förändringar ☐	problemen minskar ☐
* samarbete kommuner emellan	☐	☐	☐
* dagvårdsservice	☐	☐	☐
* vårdtjänster för äldre	☐	☐	☐
* hälsovårdstjänster	☐	☐	☐
* miljöfrågor	☐	☐	☐
* utvecklande av näringslivet	☐	☐	☐
* planering	☐	☐	☐
* kommunalteknik och energiförsörjning	☐	☐	☐
* boende	☐	☐	☐
* utbildning	☐	☐	☐
* kultur	☐	☐	☐
* fritid	☐	☐	☐

10. Väntar Ni Er att utvecklingen i Er kommun i framtiden skall

* förbättras klart	☐
* förbättras något	☐
* vara oförändrad	☐
* försämrans något	☐
* försämrans klart	☐

ALUEJAKO									
1 = SUURET KESKUKSET		MYNÄMÄKI	5	RENKO	6	Kuopion lääni	PERÄSEINÄJOKI	7	
2 = TEOLLISUUSKESKUKSET		NAANTALI	3	RIIHIMÄKI	2	IISALMI	4	PIETARSAARI	2
3 = ESIKAUPUNKIKUNNAT		NAKKILA	6	RUOVESI	7	JUANKOSKI	7	PIETARSAAREN ML	7
4 = MAASEUTUKESKUKSET		NAUVO	7	SAHALAHTI	7	KAABI	7	SEINÄJOKI	1
5 = TEOLLISTUNEET MAASEUTUKUNNAT		NOORMARKKU	6	TAMMELA	6	KARTTULA	7	SOINI	7
6 = MAASEUDUN PENDELIKUNNAT		NOUSIAINEN	6	TAMPERE	1	KEITELE	7	TEUVA	7
7 = ALKUTUOTANTOKUNNAT		ORIPÄÄ	7	TUULOS	7	KIURUVESI	4	TOHOLAMPI	7
		PARAINEN	2	TOIJALA	2	KUOPIO	7	TÖYSÄ	7
		PAIMIO	5	URJALA	7	LAPINLAHTI	7	ULLAVA	7
		PERNIÖ	5	VALKEAKOSKI	2	LEPPÄVIRTA	7	UUSIKAARLEPPY	7
		PERTTELI	6	VESILAHTI	7	MAANINKA	7	VAASA	1
		PIIKKIÖ	3	VIIALA	3	NILSIÄ	7	VETELI	7
		POMARKKU	5	VILJAKKALA	6	PIELAVESI	7	VIMPELI	7
		PORI	1	VILPPULA	5	RAUTALAMPI	7	VÄHÄKYRÖ	6
		PUNKALAUDUN	7	VIRRAT	4	RAUTAVAARA	7	VÖYRI/VÖRÄ	7
		PYHÄRANTA	3	YLÖJÄRVI	3	SIILINJÄRVI	5	YLIHÄRMÄ	7
		PÖYTYÄ	7	YPÄJÄ	7	SONKAJÄRVI	7	YLISTARO	7
		RAISIO	3			SUONENJOKI	4	ÄHTÄRI	4
		RAUMA	2	Kymen lääni		TERVO	7		
		RUSKO	3	ELIMÄKI	7	TUUSNIEMI	7	Oulun lääni	
		RYMÄTTYLÄ	7	HAMINA	2	VARKAUS	2	ALAVIESKA	7
		SALO	2	IITTI	4	VARPAISJÄRVI	7	HAAPAJÄRVI	4
		SAUVO	7	IMATRA	2	VEHMERSALMI	7	HAAPAVESI	4
		SIKAINEN	7	JAALA	5	VESANTO	7	HAILUOTO	7
		SOMERO	7	JOUTSEN	7	VIEREMÄ	7	HAUKIPUDAS	3
		SUODENNIEMI	7	KOTKA	1			HYRYNSALMI	7
		SUOMUSJÄRVI	7	KOUVOLA	1	Keski-Suomen lääni		II	6
		SÄKYLÄ	5	KUUSANKOSKI	2	HANKASALMI	7	KAJAANI	1
		SÄRKISALO	5	LAPPEENRANTA	1	JOUTSA	7	KALAJOKI	4
		TAIVASSALO	7	LEMI	6	JYVÄSKYLÄ	1	KEMPELE	3
		TARVASJOKI	6	LUUMÄKI	7	JYVÄSKYLÄN MLK	3	KESTILÄ	7
		TURKU	1	MIHIKKÄLÄ	7	JÄMSÄ	4	KIMINKI	3
		ULVILA	3	PARIKKALA	7	JÄMSÄNKOSKI	5	KUHMO	4
		UUSIKAUPUNKI	2	PYHTÄÄ	6	KANNONKOSKI	7	KUIVANIEMI	7
		VAHTO	6	RAUTJÄRVI	5	KARSTULA	7	KUUSAMO	4
		VAMMALA	4	RUOKOLAHTI	6	SAARI	4	KÄRSÄMÄKI	7
		VAMPULA	7	SAARI	7	KEURUU	4	LIMINKA	5
		VEHMAA	7	SAVITAIPALE	7	KINNULA	7	LUMIJOKI	7
		VELKUA	7	ANJALANKOSKI	4	KIVIJÄRVI	7	MERIJÄRVI	7
		VASTANFJÄRD	7	SUOMENNIEMI	7	KONNEVESI	7	MUHOS	5
		YLÄNE	7	TAIPALSAARI	6	KORPILAHTI	7	NIVALA	4
		ÄETSÄ	5	UUKUNIEMI	6	KUHMOINEN	7	OULAINEN	4
				VALKEALA	6	KYYJÄRVI	7	OULU	1
		Ahvenanmaan maakunta		VEHKALAHTI	6	LAUKAA	5	OULUNSALO	3
		BRÄNDÖ	7	VIROLAHTI	7	LEIVONMÄKI	7	PALTAMO	5
		ECKERÖ	6	YLÄMAA	7	LUHANKA	7	PATTIJOKI	3
		FINSTRÖM	6	Mikkellin lääni		MULTIA	7	PIIPPOLA	7
		FÖGLÖ	7	ANTTOLA	7	MUURAME	3	PUDASJÄRVI	4
		GETA	7	ENONKOSKI	7	PETÄJÄVESI	7	PULKKILA	5
		HAMMARLAND	6	HARTOLA	7	PIHTIPUDAS	7	PUOLANKA	7
		JOMALA	6	HAUKIVUORI	7	PYLKÖNMÄKI	7	PYHÄJOKI	6
		KUMLINGE	6	HEINOLA	2	SAARIJÄRVI	4	PYHÄSALMI	4
		KÖKÄR	6	HEINOLAN MLK	6	SUMIAINEN	7	PYHÄNTÄ	7
		LEMLAND	6	HEINÄVESI	7	SUOLAHTI	5	RAAHE	2
		LUMPARLAND	6	HIRVENSALMI	7	TOIVAKKA	7	RANTSILA	7
		MAARIANHAMINA	1	JOROINEN	7	UURAINEN	7	REISJÄRVI	7
		SALTVIK	6	JUVA	4	VIITASAARI	4	RISTIJÄRVI	7
		SOTTUNGA	7	JÄRPILÄ	7	ÄÄNEKOSKI	2	RUUKKI	7
		SUND	6	KANGASLAMPI	6			SIEVI	7
		VÄRDÖ	6	KANGASNIEMI	7	Vaasan lääni		SIKAJOKI	7
				KERIMÄKI	7	ALAHÄRMÄ	7	SOTKAMO	4
		Hämeen lääni		MIKKELI	1	ALAJÄRVI	4	SUOMUSSALMI	4
		ASIKKALA	5	MIKKELIN MLK	6	ALAVUS	4	VAALA	7
		FORSSA	2	MÄNTYHARJU	6	EVIJÄRVI	7	TAIVALKOSKI	7
		HATTULA	6	PERTUNMAA	7	HALSUA	7	TEMMES	6
		HAUIO	7	PIEKSAMÄKI	2	HIMANKA	7	TYRNÄVÄ	7
		HAUSJÄRVI	6	PIEKSAMÄEN MLK	3	ILMAJOKI	5	UTAJÄRVI	7
		HOLLOLA	3	PUNKAHARJU	7	ISOJOKI	7	VIHANTI	5
		HUMPPILA	7	Puumala	7	ISOKYRÖ	7	VUOLIJOKI	5
		HÄMEENKYRÖ	4	RANTASALMI	7	JALASJÄRVI	4	YLI-I	7
		HÄMEENLINNA	1	RISTIINA	7	JURVA	5	YLIKIMINKI	7
		IKAALINEN	7	SAVONLINNA	2	KANNUS	5	YLIVIESKA	4
		JANAKKALA	5	SAVONRANTA	7	KARIJOKI	7		
		JOKIOINEN	6	SULKAVA	7	KASKINEN	5	Lapin lääni	
		JUUPAJOKI	5	SYSMÄ	7	KAUHAJOKI	4	ENONTEKIÖ	5
		KALVOLA	5	VIRTASALMI	7	KAUHAVA	4	INARI	4
		KANGASALA	3			KAUSTINEN	4	KEMI	1
		KIHNIÖ	7	Pohjois-Karjalan lääni		KOKKOLA	1	KEMINMAA	3
		KOSKI HL	7	ENO	5	KORSNÄS	7	KITTIÄ	7
		KUHMALAHTI	7	ILOMANTSI	7	KORTESJÄRVI	7	KOLARI	5
		KUOREVESI	5	JOENSUU	1	KRISTIINANKAUPU	4	KEMIJÄRVI	4
		KURU	7	JUUKA	7	KRUUNUPYY	7	MUONIO	5
		KYLÄKOSKI	7	LAHTI	7	KUORTANE	7	PELKOSENNIEMI	7
		KÄRKÖLÄ	5	KESSALAHTI	7	KURIKKA	4	POSIO	7
		LAITILA	1	KIIHTELYSVAARA	7	KÄLVIÄ	6	RANUA	7
		LAPPI	5	KITEE	4	LAIHIA	5	ROVANIEMI	1
		LAVIA	7	KONTIOLAHTI	6	LAPPAJÄRVI	7	ROVANIEMEN ML	6
		LEMU	6	OUTOKUMPU	4	LAPUA	4	SALLA	7
		LIETO	3	LIEKSA	4	LEHTIMÄKI	7	SAVUKOSKI	7
		LOIMAA	2	LIPERI	7	LESTIJÄRVI	7	SIMO	6
		LOIMAAN KUNTA	7	NURMES	7	LOHTAJA	7	SODANKYLÄ	4
		LUVIA	6	POLVIJÄRVI	7	LUOTO/LARSMO	6	TERVOLA	7
		MARTTILA	7	PYHÄSELKÄ	6	MAALAHTI	7	TORNIO	2
		MASKU	6	RÄÄKKYLÄ	7	MAKSAMAA	7	PELLO	4
		MELLILÄ	7	TOHMAJÄRVI	7	MUSTASAARI	6	UTSJOKI	5
		MERIKARVIA	5	TUUPOVAARA	4	NURMO	6	YLITORNIO	4
		MERIMASKU	6	VALTIMO	7	NÄRPIÖ	7		
		MIETAINEN	6	VÄRTSILÄ	7	ORAVAINEN	7		
		MUURLA	6			PERHO	7		

PL-PB 504
00101 Helsinki-Helsingfors

Postitus 2 lk kirje

PMM
Sopimus
00100/617

SVT Suomen Virallinen Tilasto
Finlands Officiella Statistik
Official Statistics of Finland

Statistics Finland

Income and consumption
1993:5

Tiedustelut – Förfrågningar – Inquiries:

Tilastokeskus
Statistikcentralen
Vesa Virtanen (90) 17 341

Sisäasiainministeriö
Inrikesministeriet
Markku Nissinen (90) 160 4522

Julkaisujen myynti:

Försäljning:

Hinta – Pris

Tilastokeskus
PL 504
00101 Helsinki
Puh. (90) 173 41

Statistikcentralen
PB 504
00101 Helsingfors
Tel. (90) 173 41

80 mk

ISSN 0784-8420
= Tulot ja kulutus
ISSN 1235-4759